

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto . . . \$3.00
Za pol leta \$1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays
50,000 Readers

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 127. — ŠTEV. 127. NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 31, 1916. — ŠTEDA, 31. MAJA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Vroči boji pred Verdunom: silne žrtve, nobene zmage.

NEMCI POROČAJO, DA SO IZGUBILI FRANCOZI VSE POSTOJANKE VZHODNO OD LE MORT HOMME. — FRANCOZI SO BILI PRISILJENI NA NEKATERIH MESTIH UMAKNITI SE. — RAZNA PARIŠKA POROČILA. — SPOPADI MED LE MORT HOMME IN CUMIERES. — 1,300 JETNIKOV. — FRANCOZI POROČAJO, DA SO POGNALI NEMCE V BEG. SPOPADI OB MAASI.

Pariz, Francija, 30. maja. — Francosko vojno ministrstvo je izdalo danes popoldne sledeče poročilo:
— Ob levem bregu reke Maas med hribom Le Mort Homme in Cumieres se je vršila včeraj in danes zelo vroča bitka, ki je bila pa neodločilna. Sovražnik je z vso silo napadel naše postojanke, toda zavzeti jih ni mogel. Bojev se je udeležila tudi neka nova nemška divizija.

Na našem levem krilu smo odbili vse napade, ki so jih vprizorili Nemci na naše pozicije vzhodno od Le Mort Homme.
Ob desnem bregu reke Maas so se vršili vroči boji. Zmagovali nismo ne mi, ne Nemci.
Na ostali fronti je položaj neizpremenjen.
Uradno poročilo, ki je bilo izdano proti večeru, se glasi:

Nemci so obstreljevali naše pozicije pri hribu Le Mort Homme. Na ostalih frontah je položaj neizpremenjen.
London, Anglija, 30. maja. — O bojih v Flandriji in Franciji je bilo danes sledeče uradno razglašeno:
— Delavnost sovražnih zrakoplovcev je bila včeraj veliko večja kot ponavadi. Nemški aviatiki so bili izstrelili nek naš zrakoplov, ki je pa padel za našo bojno črto in je bil le malo poškodovan.
Sovražnik je bil izstrelil nekaj min, ki nam niso napravile nobene škode.

Berlin, Nemčija, 30. maja. — Nemško armadno poveljstvo razglašaja:
— Bitka, ki divja med hribom št. 304 in med reko Maas, še ni končana. Južno od Cumieres smo zavzeli več važnih francoskih pozicij.
V par urah smo vjeli 35 francoskih častnikov in preko 1,300 francoskih vojakov.
Pariz, Francija, 30. maja. — Nemci si na vse moč očene prizadevajo, da bi prodrli francosko fronto pred Verdunom. Na fronto so spravili večinoma vse svoje topove, pa kljub temu ne morejo veliko, oziroma nič opraviti.

Največji boji se vrše za hrib Le Mort Homme. Nemci so žrtvovali na tisoče in tisoče vojakov, da bi zavzeli to višino, ki je daleč, daleč vstran od Verduna, pa so bile vse njihove žrtve žrtvovane zastonj.
Že nešteto krat so poročali, da je višina v njihovih rokah, pa se slednjič vedno izkaže, da niti do nje niso prišli.
Na nekaterih mestih se jim je res posrečilo napredovati za par sto metrov, toda to napredovanje sploh ni nikak uspeh. Ono, kar pridobijo v enem dnevu, jim Francozi drugi dan odvzamejo.
Na fronto so spravili vse svoje rezerve, lahko se reče, da je vsa nemška armada koncentrirana pred Verdunom, toda o kakih uspehih ni niti govora.

Berlin, Nemčija, 30. maja. — Naše čete pred Verdunom prav dobro napredujejo. Bitke trajajo brez prestanka, še se pa končajo, se končajo večinoma le z našo zmagavo. V bojih se najbolj odlikuje naša težka artilerija. — Nobena trdnjava ni tako močna, da bi se dolgo časa ustavljala našemu obstreljevanju. Vojne operacije zelo ovirajo slabo vreme. Naši vojaki so spočiti in gredo z velikim navdušenjem v boj.

Nikomur ni znano, kaj je z Rusi, ki so prišli Francuzom na pomoč. Naši vojaki se niso še nikdar spopadli z njimi. Najbrže tvorijo rezervo, ki bo stopila v akcijo, ko bo potreba največja.

Pariz, Francija, 30. maja. — Tukajšnje časopisje poroča, da so si Francozi svesti zmage. Nemeč je samo tedaj ustražen, če mu gre vse posreči, ko pa enkrat izprevidi, da se vojna sreča ne obrača na njegovo stran, kmalo obupa in se začne umikati.

Nemci nimajo več rezerv, dočim so naše še nedotaknjene. Kakor hitro se bo odločilo pred Verdunom, se bodo začela mirovna pogajanja.

Usoda Severne Francije je odvisna od francoskih vojakov. Ako zmagajo Francozi, se bo umaknil Nemeč tudi iz Belgije. Njegove zahteve, ki so bile dozdaj neizpolnjive, se bodo veliko zmanjšale.

Zbornica zavrnila mornariško predlogo.
Washington, D. C., 30. maja. — Zbornica je zavrnila predlogo, da bi si Združene države zgradile le-

tos še pet dreadnoughtov. Pač pa so zastopniki zato, da se zgradi trideset podmorskih čolnov, nekateri celo podpirajo predlogo za petbi si Združene države zgradile le-

Stavka v Pittsburghu.

Pittsburghski premogarji so zavrnilo delavski kontrakt, ki so ga podpisali v New Yorku. — 50,000 delavcev prizadetih.

Pittsburgh, Pa., 30. maja. — Na konvenciji, ki se je vršila v ponedeljek, so delegati, zastopajoči 40 tisoč premogarjev petega okraja Združenih premogarjev v Ameriki, enoglasno zavrnilo kontrakt, ki so ga premogarski zastopniki in operatorji pred nekaj tedni podpisali v New Yorku.

Na konvenciji so sklenili izmed delegatov izvoliti osem mož, ki se bodo pogajali z zastopniki premogarskih družb.
Vsled tega koraka premogarjev, bodo morale družbe zapreti vse premogorove v Pittsburghu in okolici, namreč v Alleghany, Monongahela in Noughihany okrajih ter tudi v nekaterih krajih v Ohio.
Brez dela bo zdaj od 40,000 do 50,000 premogarjev. Krivdo pripisujejo onim delavskim zastopnikom, ki so pred par tedni podpisali v New Yorku kontrakt, ki ni nikdar odgovarjal popolnim delavskim interesom.

Železničarji.
Jutri se bodo pričela v New Yorku pogajanja med zastopniki železniških delavcev in družb. S tem pogajanjem nameravajo preprečiti, da ne bi prišlo do splošne stavke železničarjev, s katero bi bilo prizadetih okoli 300,000 delavcev.
Ta konferenca bo odločila, ako bodo družbe, ki lastujejo 500 železniških zvez ali 250,000 milj dolgih prog, približale delavcem plače in skrajšanje delavnega časa.

Delavci zahtevajo, da jim vse družbe pripoznajo unijo, skrajšajo delavni čas na osem ur in za čezčasno delo pa dajo dvojno plačo.
Družbe so žrtvovale že milijone, samo da bi zatrle železniško unijo, toda delavci so bili tako odločni, da so se družbe morale spustiti v pogajanja.

Niti delavski zastopniki, niti ravnatelji družb nimajo veliko upanja, da bi pogajanja imela kak uspeh. Mogoče je, da družbe ne bodo takoj ugodile, toda delavstvo jih bo s stavko popolnoma gotovo prisililo, kajti železnice imajo zadnji čas toliko posla, da ne rabijo samo delavce, ki jih imajo zdaj, ampak bi jih lahko zaposlili še enkrat toliko.

Ravnatoku se bo jutri vršilo zborovanje Bratske Zveze železniških strojevodij, pri katerih se bodo tudi posvetovali glede boja, katelega nameravajo pričeti napram železniškim družbam.
Družbam ni toliko za tisto priboljšanje plač, temveč za pripoznanje unije, največ pa še za skrajšanje delavnega časa, kajti ako jim skrajšajo čas, bo opažati še večje pomanjkanje delavstva.

Veliko naročilo lokomotiv.

Philadelphia, Pa., 30. maja. — Baldwin Locomotive Co. je dobila danes od Lehigh Valley železnice veliko naročilo za lokomotive. — Vsaka lokomotiva bo stala \$40,000; naročili so jih za \$2,800,000. Izmed teh lokomotiv jih bo štirideset za tovorne vlake in trideset za osebnne.

Zopet zaplenjena pošta.

Kapitan in drugi častniki na parniku skandinavsko-ameriške črte "Hellig Olava", ki je prišel včeraj v New York, so povedali, da so Angličji držali v Kirkwallu enaindvajset nevturalnih parnikov, me njimi celo eno ameriško tovorno ladjo; to pa zato, da so jih preiskovali.

Parnik "Unites States" so Angličji tri dni zadržavali v svoji luki.

Anglički blokadni uradniki so vzeli s ebeh parnikov vso pošto.

Avstrijski transport potopljen.

Rim, Italija, 30. maja. — Italijanska bojna ladja je potopila velik avstrijski transportni parnik v bližini tržaškega pristanišča. Tako se glasi uradno poročilo italijanske admiralitete.

"Amerika prva!"

Predsednik Wilson je v svojem govoru svaril naturalizirane Amerikance. — Za svetovno unijo.

Washington, D. C., 30. maja. — "Amerika prva!" je bil izveček Wilsonovega govora, ki ga je držal včeraj, na "Spominski dan" na Arlington pokopališču.

V svojem govoru je med drugim rekel tudi glede ameriških državljanov, ki so bili rojeni v tujih deželah, da jih nikakor ne uboja, ker so v tej deželi poskušali svojim rojstnim domovinom pomagati, toda pravilno to ni, kajti naturaliziran Amerikaneec mora biti le Amerikaneec in na vse drugo, kar je bil poprej, pozabiti.

Glede svetovnih razmer, ki morajo nastati po vojni, je rekel, da je on zato, da bi se vse države združile in spadale pod eno navlado in se razvijale vsaka v svojem lastnem interesu.

Rekel je, da morajo Združene države nastati večja in močnejša skupna unija. "Ljudje ne smemo misliti na ono, kar nas razdvaja, temveč na ono, kar nas združuje", je zaklepal.

Izjavil je, da se popolnoma strinja s plošnim vojaškim vezbanjem, in je pozival trgovce, podjetnike in delodajalce, da se tudi oni zanimajo za to prekrizno idejo, katera ne bo koristila samo v vojni temveč tudi v miru. Pozval jih je, da ob pripravljene dati svojim uslužbenecem toliko prostega časa, da se bodo mogli udeležiti vojaških vaj.
"Amerika si mora postaviti za svojo nalogo, da prežene vso temo, ki leži zdaj nad morjem in deželami in da nastane povsod svetloba, svoboda in mir", je zaključil svoj govor.

2000 Ircev zaprtih.

Newyorški "Irish World" poroča, da je v Angliji in Irski zaprtih nad 2000 Ircev, ki so obdolženi skrivnih zadnjega punta.

Glasom omenjenega lista so Angličji že izvršili nad Irce petnajst smrtnih obsodb, devetinsdeset pa še pričakuje smrtno obsodbo.

V enoletno oziroma v dosmrtno je bilo obsojenih petinsdeset oseb.
V dublinskih cestnih bojih je padlo 180 civilnih oseb in 605 je bilo ranjenih. Ustašev je padlo pa tudi par sto. Dvestošestdeset oseb so sežgali na Glasnevin pokopališču, šestinsitrideset pa na Dean Grange pokopališču.

Žrtve nemških zračnih napadov.

London, Anglija, 30. maja. — Angleška admiraliteta naznanja, da so nemški zrakoplovci s svojimi zračnimi napadi na angleška mesta umorili 550 oseb in jih 1616 lahko in težko ranili.

V treh napadih na morsko obalo so umorili enainšestdeset mož, štirideset žensk in štirideset otrok: ranili so pa 611 oseb.
Omenja, da je bilo med žrtvami le malo vojakov; menda samo par odstotkov.

Boji na ruski fronti.

Petrograd, Rusija, 30. maja. — Uradno poročilo ruskega glavnega stanu se glasi:
— Turki so se zadnji čas pripravljali na ofenzivo z artilerijo. Severovzhodno od Augustinhofa so včeraj uprizorili lud napad, toda smo ga uspešno odbili ter jih zapodili v strelne zakope.

Sovražni zrakoplovec je vrzel na železniško postajo Voystom par bomb, toda ni napravil posebnih škod.

Is galhiško-ruske fronte. — V okolici vasi Gliadki so Avstrijci in Nemci uprizorili resne napade; naše čete so se za eno vrsto zakopov pomaknile nazaj, to pa iz strateških ozirov.

Avstrijska vojna posojila.

Berlin, Nemčija, 30. maja. — Vsa avstrijska in ogrska vojna posojila so danes dosegla več kot šest milijonov kron. Tako poroča prekmorska poročevalna agencija. Časopisje izraža v člankih svojo zadovoljnost nad tako lepim uspehom.

Carranza in Zdr. države.

Carranzova nota. — Ameriške čete ostanejo v Mehiki. — Gavira in Pershing se bosta sestala.

Mexico City, Mehika, 30. maja. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da je mehiški predsednik Carranza zahteval nazaj svojo noto, ki je bila že na potu v Washington.

Mehiška "de facto" vlada se zdaj strinja z Združenimi državami, da ameriške čete ostanejo v Mehiki in nadaljujejo z zasledovanjem Vile.

El Paso, Texas, 30. maja. — Mehiški general Gabriel Gavira, Carranzov poveljnik, je včeraj izjavil v Juarezu, da bo šel v sredo ali četrtek v Casas Grande, kjer se bo sestal z generalom Pershingom. Dogovorila se bosta glede skupnega delovanja.

V severni Chihuahui se nahaja nad 30,000 mehiških čet, ki bodo v najkrajšem času pričele zasledovati Villo.

Pershingov glavni stan, blizu Namiquipe, Mehika, 30. maja. — Naše čete so na neki gori v tukajšnji bližini našle veliko zalogo orožja in streljiva; namreč 380 pušk, 10 strojnih pušk in več za bojne municije.

Neko drugo neuradno poročilo iz Namiquipe javlja, da so bile dve puški ameriškega izdelka.

Chihuahua, City, Mehika, 30. maja. — Nek oddelek mehiških čet, pod poveljstvom kolonela Jose Cavvosa je včeraj prišel v boj z banditi, najbrže Villovima, v katerem je bilo ubitih enajst banditov in en Carranzov vojak.

Dobljena stavke.

Washington, D. C., 30. maja. — Glasom poročila delavskega departmeta že ni bilo nikoli toliko stavk v Združenih državah kot letos. V zadnjih šestih mesecih jih je bilo 1069 in v aprilu pa 268. V aprilu je bilo največ stavk v tovarnah, kjer izdelujejo municijo in orožje. Omenja, da je bilo največ stavk v onih državah, kjer je razvita kovinska industrija. Več kot polovico stavk je bilo v sledečih državah: Massachusetts, Pennsylvania in Ohio.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRAVJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRSKO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizo 7 milijonov kron. Vse te pošiljke so dospole v roke prejemnikov ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom, ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:			
K.	S.	K.	S.
5....	.90	120....	17.40
10....	1.60	180....	18.50
15....	2.35	140....	20.90
20....	3.05	150....	21.75
25....	3.80	160....	22.20
30....	4.50	170....	24.00
35....	5.25	180....	26.10
40....	5.95	190....	27.55
45....	6.70	200....	29.60
50....	7.40	250....	36.25
55....	8.15	300....	43.50
60....	8.85	350....	50.75
65....	9.60	400....	58.00
70....	10.20	450....	65.25
75....	11.05	500....	72.50
80....	11.75	600....	87.00
85....	12.50	700....	101.50
90....	13.20	800....	116.00
100....	14.80	900....	130.50
110....	15.95	1000....	142.50

Ker se zdaj cene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo pripravili računati po največjih cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kraj več, včasih pa tudi kraj manj. List čepa na napad ponavadi par dni kamejo in med tem, ko dobi naslovnik list v roka, se pri nas cene morda še večkrat spreminjajo.

TVEDKA FRANK BAKER, 68 Cortlandt St., New York, N. Y.

Avstr. ofenziva na Laškem. Bolgarske čete so v akciji.

AVSTRIJCI POROČAJO, DA JE DOZDAJ NARASLO ŠTEVILO ITALJANSKIH JETNIKOV NA 30,000. — AVSTRIJSKE ČETE SO ZAVZELE UTRDBO PUNTA CORVIN. — POLOŽAJ PRED ASIAGO. — NAPAD NA ARSIERO. — BOLGARSKE ČETE NA GRŠKIH TLEH. — BOLGARSKA IN GRŠKA STA BAJE SKLENILI TAJNO POGODBO. — UTRJEVANJE OKOLICE DEMIR HISAR-JA.

Dunaj, Avstrija, 30. maja. — Avstrijska armada pod poveljstvom avstrijskega prestolonaslednika neprestano prodira. Avstrijci so že na nekaterih mestih prodrli italjsko fronto med Asiago in Arsiero ter nadaljujejo s prodiranjem v italjsko nižino.

Italjanski posadki v Arsiero in Asiago preti velika nevarnost. Avstrijci so zavzeli utrdbo Punta Corvin, ki je oddaljena pet angleških milj od Arsiera.
Od začetka ofenzive pa dozdaj so vjeli Avstrijci preko 30,000 italjskih vojakov ter zaplenili veliko vojnega materiala.

Berlin, Nemčija, 30. maja. — Kot znano, so Avstrijci veliko več dosegli v par dneh kot Italjani v enem celnem letu.

Italjanske čete se omejujejo samo na male napade, Avstrijci so pa skrivili italjsko fronto v polkrog ter neprestano napadajo levo in desno krilo.

Planota pri Folgariji je baza za avstrijsko ofenzivo. S te planote je prvi vdrl tretji avstrijski armadni zbor v italjsko nižino.

Rim, Italija, 30. maja. — Iz poloficielnega vira se je doznalo, da so italjske čete izpraznile Asiago.

Dunaj, Avstrija, 30. maja. — Ako nam ho šlo tudi v bodoče tako posreči kot dozdaj, ni več daleč čas, ko bo italjska armada ob Soči popolnoma obkoljena.
Na soški fronti je zavaladal popolen mir. Nekateri cejo pravijo, da so se začeli Italjani umikati, ker jim preti z zapadne strani prevelika nevarnost.

V bojih se najbolj odlikuje tretji armadni zbor, ki je prvi vdrl v italjsko ozemlje in se je v vseh bojih najbolj odlikoval.

Rim, Italija, 30. maja. — Avstrijsko ofenzivno prodiranje je ustavljeno. S tem, da se nahajajo Avstrijci na italjskih tleh, niso še prav nič dosegli.

V svojem prevelikem navdušenju niti ne pomislijo, da je takorekoč cela Primorska naša.

Mi pripoznamo, da nismo bili na avstrijsko ofenzivo pripravljeni in da nas je prvi hip presenetila. Avstrijci so toliko časa prodirali, dokler niso dobile naše čete ojačenj in dokler niso stopile v akcijo.

Avstrija se zelo zanaša na Nemčijo, toda v tem oziru bo bridko razočarana. Nemci potrebujejo skoraj vso svojo armado pred Verdunom. Ta armada ima z vsakim dnem večje izgube, vsled česar ni niti misliti, da bi prišla svojemu zavezniku na pomoč.

Pariz, Francija, 30. maja. — Mornariško ministrstvo naznanja, da se nahaja zdaj vsa srbska armada v Solunu. Pripeljali so jo na transportnih ladjah z otoka Krfa. Armada je nanovo organizirana in z vsem potrebnim izborno preskrbljena.

Pariz, Francija, 30. maja. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da sta sklenili Grška in Bolgarska pogodbo, in da so vdrli Bolgari s prijateljskim ne pa s sovražnim namenom v grško ozemlje.

Neko drugo poročilo pravi, da so začeli Grki z veliko naglico utrjevati okolico Demir Hisarja. V mestu se nahajajo bolgarski in nemški častniki. Bolgari nadaljujejo s koncentracijo svojih čet.

London, Anglija, 30. maja. — Reuterjeva brzojavna agentura je dobila iz Soluna poročilo, da so v bližini Nevrokopa in ob bolgarski meji koncentrirane močne bolgarske čete.

Ob Vardarju so streljali Bolgari na zavezniške prednje straže.

Berlin, Nemčija, 30. maja. — Tukaj je zavladovalo veliko veselje, ko se je doznalo, da so vdrlle bolgarske čete v grško ozemlje. Grki niso vsled tega čisto nič razburjeni, pač pa zelo veseli, ker so prepričani, da bo zdaj kmalo konec zavezniškega nadgospodstva v Solunu.

Venizelosov upliv izginja. Vsa zavezniška poročila, da bo postal Venizelos grški ministrski predsednik, so zelo pretirana.

Večina grškega prebivalstva je še vedno na kraljevi strani.

Priseljevanje. Washington, D. C., 30. maja. — ameriških pristanišč v Združene države 27,000 priseljencev. Toraj 11 odstotkov več kot v mesecu februarju in 48 odstotkov več kot meseca marca je prišlo v raznih v mescu marcu preteklega leta.

GLAS NARODA

(Slovenic Daily.)
Owned and Published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
(a corporation.)
FRANK SAKSBER, President.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in	Canada	\$3.00
" pol leta	.....	1.50
" celo leto za mesto New York	.....	4.00
" pol leta za mesto New York	.....	2.00
" Evropo za vse leto	.....	4.50
" " pol leta	.....	2.25
" " " četrto leta	.....	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredni nedeljni praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
priročujejo.

Denar naj se blagoviti pošiljati po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje sta-
bivalište naznači, da hitreje naj-
demo naslovnika.

Dopisni in pošiljati naradite ta
naslov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Za reveže.

Takoj, ko je izbruhnila vojna, smo vsi ameriški Slovenci vedeli, da bo razen drugih narodov tudi slovenski zelo prizadet. V nas je zbudilo čustvo bratovske ljubezni, sklenili smo, kolikor je v naši moči, olajšati bodo in nesrečo v starem kraju.

Vsi smo vedeli, da potrebujejo naši ljudje nujne pomoči, pomagali smo, kolikor smo mogli, in res se je tuptam nabrala precejšnja svota v ta človekoljubni namen. Toda vse te svote so bile le kaplje v morje. S par kronami se je komaj prej najedel človek dositega, kako naj bi se zdaj v tem težkem času!

Kot pri vsaki stvari, je tudi pri tej vladavi precejšnje strankarstvo. Nekateri so bili za to, da se pobira za posamezne vasi, drugi so rekli, da bi bilo najbolje šele po vojni začeti s pobiranjem, tretji so se pa zedinili v misli, da je naloga vsakega že v polni meri izpolnjena, ako poskrbi samo za svoje.

Kot ponavadi, so je tudi v tem slučaju zgodilo, da se z ozirom na veliko potrebo ni veliko nabralo. Ker so prišli že nekateri listi na dan s svojimi predlogi, in ker so se začeli tudi odbori naših največjih organizacij zanimati za zadevo, je tudi naša dolžnost izpregovoriti par besed.

Če se hoče pobirati, naj se pobira po natančnem načrtu. Ako se take velike akcije ne začne sistematično in ako se sistematično ne nadaljuje žno, se ničesar ne doseže. Nabere se mogoče par sto dolarjev, tisoč morda, — pa kaj je to?

Po našem mnenju se mora izvoliti centralni odbor, sestojec iz mož, ki imajo pri narodu največ vpliva in ki uživajo povsod, tudi pri Amerikaneih, splošno zaupanje.

Za akcijo bi se morali zavzeti vsi slovenski listi in vsi pričetni agitatorji.

V centralnem odboru naj bosta dva ali trije časnikarji, ki bodo izdajali oklice, dajali razna navodila itd.

Tajnik centralnega odbora bi moral biti v zvezi z vsemi slovenskimi listi ter jim pošiljati inena dazovalcev.

Ako je v kaki naselbini večina rojakov iz enega in istega kraja, lahko pošljejo habavno svoto blagajniku s pristavkom, za katerega mesto, vas ali občino je namenjena.

Denar naj bi ostal v blagajni do konca vojne. Na kakšen način bi se ga potem razdelilo med slovenske reveže, bi bila stvar odbora. Pri tem bo treba največje previdnosti, da bodo denar dobili najbolj potrebni Slovenci.

Kot smo že v začetku omenili, bi imela akcija pomen in uspeh, ako se zavzamejo zanjo vsi, brez razlike.

Pobirati za svojo reko se pravi

le malo nabrati in le malokaterim pomagati. Ako Nemei zberejo milijone za svoje ljudi, zakaj bi mi tisočev ne zbrali za svoje?

S samim součutjem si niso naši ljudje v starem kraju veliko na boljšem. Ako je želodec prazen, presneto malo zaleže samo lepa beseda.

Prosimo tudi druge slovenske časopise, da naj povedo o tej stvari svoje mnenje.

Začeti bo treba takoj, sila je velika. In ko bo končana vojna, bo sila največja. Zbližajmo se in napravimo v delu za svojega trpečega brata velik korak k združenju ameriškega Slovenstva.

Ruski mirovni pogoji.

Nek član ruske dume, ki je obenem tudi prideljen ruskemu kabinetu, je dal ameriškim časnikarjem sledečo izjavo, tikajočo se mirovnih pogojev, pod katerimi bi bila Rusija takoj pripravljena skleniti mir:

1. — Nemčija in njene zavezniče morajo zapustiti Belgijo, Francijo, Srbijo in ruske province, ki so jih osvojile njihove armade.

2. — Nemčija in njene zavezniče morajo plačati vso škodo, ki so jo napravile s tem, da so napadle te province; vrniti denar, brano in predmete, ki so jih vzeli prebivalcem teh provinc.

3. — Nemški cesar se mora odpovedati vladni nad Saksonsko, Vrttenberško, Luksenburško in drugimi nemškimi ozemlji, ki so pod nadvlado Prusije.

4. — Nemčija in Avstrija bodo morale imeti le omejeno število vojakov in popolnoma odpraviti takozvani militarizem.

5. — Nemčija mora odstopiti Franciji Alzacija in Lotaringijo, Avstrija pa Srbiji Bosno in Hercegovino.

6. — Nemčija in Avstrija morata dati Poljakom, Čehom in O-gromam samostojno vlado.

7. — Rusija bo dala Poljakom ravnatoko samostojnost kot Avstrija in Nemčija. Ustanoviti se bo morala poljska republika, ki bo obstajala iz sedajne ruske, nemške in avstrijske Poljske.

8. — Poljsko se bo prisililo, da bo dala onim Litvinec, ki bodo v poljskem ozemlju, popolno avtonomijo.

9. — Rusija mora dobiti oni del ozemlja v Mali Aziji, katerega so oziroma že bodo osvojile ruske armade; dalje pa tudi gotov del ozemlja v Perziji in Palestini.

10. — Rusija bo svoje armade razorožila in dala vsem narodnostim v Rusiji popolno neodvisnost; poleg prostega govora tudi prostost časopisju in izobrazbi.

11. — Rusija bo odpravila staromodne potne liste in policijski sistem.

12. — Anglija naj dobi nemške afriške province in del Male Azije; ona mora odpraviti del svoje mornarice in dati svobodo Indiji.

13. — Carigrad mora postati mednarodno trgovsko mesto, ki naj bi bilo pod pokroviteljstvom Združenih držav.

14. — Nemčija se mora ukloniti v tem, da odstopi vso rusko trgovino Združenim državam.

"To so glavne točke, pod katerimi bi bil ruski narod pripravljen govoriti o miru", je rekel dotični član ruskega kabineta. "Mi mislimo, da se bodo mirovna pogajanja vršila v Združenih državah."

Iz društvenih krogov.

Kot smo svoječasnoro poročali, je priredilo minulo nedeljo domače "Samostojno" največ izlet k občeznanemu "Revnemu Lazarju" v Richmond Hill, L. I. Vreme je bilo zelo ugodno, vsled česar je bil obisk te prireditelje nad vse pričakovanje dober. Kot se vidi, so se izletniki k "Revnemu Lazarju" že tako udomačili, kot v starem kraju kaka "božja pot". Saj se temu ni čuditi! Ljudje, ki stanujejo v New Yorku oziroma v Brooklynu, kjer ni dovolj prepotrebnega čistega zraka, hrepene po njem, vsled česar zapuste ob nedeljah zaduhla velikomestna delavska stanovanja in iščejo okrepčila življenja. Vrt pri "Revnem Lazarju", ki je v posredni bližini poštne železnice na Turnpike Road v Richmond Hill, kjer ni prahu, kot po navadnih "Pie-nic" prostorih ob Myrtle Ave., je precej na grški, torej čist kraj, kar naše delavstvo kravo potrebuje. In če prideš tja na kakšno društveno prireditev ali pa v zasebni družbi, si vedno dobro postrežen.

V kratkem rečeno, "Revni" se je našemu narodu tako priljubil, da ima vsaka društvena prireditev svoj gmeten uspeh. Kot se nam poroča, se je pri nedeljskem opomogla društvena blagajna "Samostojnega" za \$61. Za 2. julija, kateri dan bode imelo to društvo na istem prostoru svoj letni piknik, se veselilni odbor prav pridno pripravlja, da bo zamogel svoje goste v vsakem pogledu zadovoljiti. Baje bodo na razpolago pristne kranjske klobase s hrenom ter gorke jedi po zelo nizki ceni. Tu se vidi, da zna članstvo "Samostojnega" ceniti svoje goste in zato se pa tudi drage volje potruditi za vsestransko zadovoljivo postrežbo in zabavo za primeroma majhen denar. Ne možimo se, če trdimo, da bo imelo društvo, ki baje šteje že nad 200 članov in članice, tudi 2. julija, to je pri petem letnem pikniku, mnogo obiskovalcev, kajti hote ali ne hote se mora priznati, da so prireditve "Samostojnega" vedno take, kot jih naš narod želi.

Da imajo vsakovrstne prireditve "Samostojnega" tako velik uspeh, gre seveda v prvi vrsti hvala skrajno požrtvovalnemu odboru. Ako bi imeli v Greater New Yorku še par tako požrtvovalnih ljudi kot so Mr. Vinko Zevnik, Mr. John Maček in Mr. Anton Plevel, bi bil splošen napredek še desetkrat večji. — Čast takim uradnikom, čast in hvala Mr. Antonu Plevelu, ki je vedno mož na svojem mestu, posebno pa tedaj ko gre za splošno korist in napredek "Samostojnega".

Slovensko pevsko društvo "Slavec" v Greater New Yorku priredi v soboto 3. junija prvi letošnji koncert z gledališko predstavo v dvorani D. A. Sokolovne, 525 istočna 72. cesta, med Ave. A in East End Ave., New York. — Slovenke in Slovenci v Greater New Yorku, vabimo vas vse brez izjeme! Pridite polnostevlino in pokažite, da imate smisla za slovensko petje in umetnost! Prvic v Ameriki nastopi in sodeluje iz posebne prijaznosti in naklonjenosti napram "Slavcu" največja slovenska igralka in umetnica gospa Avgusta Danilo-Cerar, kateri je domovina pri odhodu v Ameriko poklonila krasni trak z zlatim napisom: "Največji slovenski umetnici ob njenem slovesu — žariostna domovina." — Koncert: nastop Jugoslovanskega tamburaškega kluba iz Brooklyna, možki in mešani zbor "Slava", četvero-spev in solo petje. Po koncertu: "Kdor se poslednji smeje", gluma v enem dejanju. Osebe: Gospa pl. Podgorška, mlada vdova, gospa Avgusta Danilo-Cerar; Henrijeta, nje hči, gđe. Blanche Rems; Karol pl. Trnovski, graščak in posestnik, g. Ivan Adamič, natakar, g. Raffo Danilo-Cerar. Začetek točno ob pol 9. uri zvečer. Vstopnina 50 centov za vsako osebo. Vstopnice se dobe pri vseh članih in na večer predstave pri blagajni. Pridite vsi! Tako prijetnega in interesantnega večera se ne doživlja kadarsibodi! Na svidenje 3. junija v D. A. Sokolovni! "Slavec".

Vsi newyorški in brooklynski Slovenci in Slovenke se vabijo na letni izlet, katerega priredi slovensko in dramatično društvo "Domovina" v nedeljo 4. junija v znanem Henry Walter's Emerald Parku, Myrtle Ave., corner Martin Ave., Glendale, L. I. Začetek ob 1. uri popoldne. Vstopnina za osebo 15 centov. Otroci do 12. leta so vstopnine prosti. Na veselilnem prostoru poje društvo Domovina krasne pesmi v moškem in mešanem zboru. Zrebanje dobitka cekin za \$10.00 in kegljanje za Cash dobitke. Za mnogobrojni obisk se najvljudneje priporoča slov. pev. in dram. društvo "Domovina". — Opomba: Bushwick in Myrtle Ave. kare ter Ridgewood train vozijo do Ridgewood Depot; tam se presede na Richmond Hill karo, katere vozi naravnost do parka. Vožnja iz New Yorka ali Brooklyna stane samo 5 centov.

Društvo "Bratska Zveza" št. 140 S. N. P. J. v Brooklynu, N. Y., priredi v nedeljo 11. junija svoj letni piknik kakor običajno v prostorih "Hotel zum grünen Wald", Columbus Ave. & Elm St., Maspeth, L. I. Vstopnina je 10¢. Odbor že sedaj skrbno pripravlja, da bodo gostje vsestransko zadovoljni.

Pohvala.
Šef svojemu učencu: "Z vami imam res veselje, Pavel, ker ste tako vestni in pošteni... tudi jaz sem bil v mladosti takšen!"

Dopisi.

Dillonvale, Ohio. — V št. od 25. maja tega lista je bil dopis iz Bridgeporta, na katerega moram, da odgovorim. Dopisnik pravi, da ne pričakuje porok, ker so tukajšnji rojaki menda preveč bojejni itd. Na to moram odvrniti, da bi bilo že drugače, če bi bilo kaj naših slovenskih deklet, več, dragi moj dopisnikar, Amerikance niso za slovenske fante. — F. Z.

Black Diamond, Wash. — Redkokdaj se kdo oglasi iz naše naselbine. Pa tudi danes nimam jaz kaj vselega poročati. Z delom gre bolj slabo, prenegovni rovi slabo obratujejo, to je tudi vzrok, da se Slovenci selijo odtod. Dalje moram poročati še bolj slabo novice, naureč, da je umrl rojak John Trbovec, 37 let star. Bolehal je nad eno leto in 12. maja ob 4. uri popoldne preminil. Doma je bil iz vasi Rateč pri Zidanem mostu. Tu zapušta dva sinka, soprogo in dva brata, v starem kraju pa mater in nekaj sorodnikov. Pokojni je pripadal društvu Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. in k ameriškega društva "Eagle". Oba društva sta pripomogla, da smo mu priredili nadvse krasen pogreb. Pegreba se je udeležilo tudi društvo "Planinar" št. 51 (ali 57) S. N. P. J. in delavska unija W. M. W. of America, h kateri je pokojni pripadal. Društva, kakor tudi unija, so mu poklonila krasne vence v zadnji pozdrav, kar je dovoljno znamenje, da je bil pokojnik splošno priljubljen. To je zopet slučaj, ki dokazuje, kolike vrednosti so društva; pa žalibog, še se dobe rojaki, ki nočejo slišati niti o društvu, niti o uniji. Vzdrnite se in pristopite k prvim in drugi! — Smelo trdim, da je društvo Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. eno prvih društev v naši naselbini. Prvih šest mesecev bolezni plačuje \$1 na dan; po šestih mesecih pa še eno leto po dvanajst dolarjev na mesec in zraven tega pa da še v slučaju popolne pohabljenosti oziroma izgube udov večjo odpravnino; in to vse za en dolar mesečnega assessanta in zavaruje člana ali članico za \$1000 ali \$500 za slučaj smrti. Assessment za usmrtno se plačuje po lestvici "Fraternal kongresa" ali po starosti. Torej, rojaki, ki se niste člani, pristopite prejko mogoče, kar bo v vašo lastno korist. — Predno pa končam, se v imenu društva Marija Zvezda najlepše zahvaljujem članom društva "Planinar" za veliko udeležbo pri pogrebu našega umrlega člana; vrčurini pa izrekam iskreno sožalje. — G. J. Porenta, tajnik dr. M. Z. št. 32 J. S. K. J.

Udina, Ohio. — V št. od 25. maja tega lista je bil dopis iz Bridgeporta, na katerega moram, da odgovorim. Dopisnik pravi, da ne pričakuje porok, ker so tukajšnji rojaki menda preveč bojejni itd. Na to moram odvrniti, da bi bilo že drugače, če bi bilo kaj naših slovenskih deklet, več, dragi moj dopisnikar, Amerikance niso za slovenske fante. — F. Z.

Black Diamond, Wash. — Redkokdaj se kdo oglasi iz naše naselbine. Pa tudi danes nimam jaz kaj vselega poročati. Z delom gre bolj slabo, prenegovni rovi slabo obratujejo, to je tudi vzrok, da se Slovenci selijo odtod. Dalje moram poročati še bolj slabo novice, naureč, da je umrl rojak John Trbovec, 37 let star. Bolehal je nad eno leto in 12. maja ob 4. uri popoldne preminil. Doma je bil iz vasi Rateč pri Zidanem mostu. Tu zapušta dva sinka, soprogo in dva brata, v starem kraju pa mater in nekaj sorodnikov. Pokojni je pripadal društvu Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. in k ameriškega društva "Eagle". Oba društva sta pripomogla, da smo mu priredili nadvse krasen pogreb. Pegreba se je udeležilo tudi društvo "Planinar" št. 51 (ali 57) S. N. P. J. in delavska unija W. M. W. of America, h kateri je pokojni pripadal. Društva, kakor tudi unija, so mu poklonila krasne vence v zadnji pozdrav, kar je dovoljno znamenje, da je bil pokojnik splošno priljubljen. To je zopet slučaj, ki dokazuje, kolike vrednosti so društva; pa žalibog, še se dobe rojaki, ki nočejo slišati niti o društvu, niti o uniji. Vzdrnite se in pristopite k prvim in drugi! — Smelo trdim, da je društvo Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. eno prvih društev v naši naselbini. Prvih šest mesecev bolezni plačuje \$1 na dan; po šestih mesecih pa še eno leto po dvanajst dolarjev na mesec in zraven tega pa da še v slučaju popolne pohabljenosti oziroma izgube udov večjo odpravnino; in to vse za en dolar mesečnega assessanta in zavaruje člana ali članico za \$1000 ali \$500 za slučaj smrti. Assessment za usmrtno se plačuje po lestvici "Fraternal kongresa" ali po starosti. Torej, rojaki, ki se niste člani, pristopite prejko mogoče, kar bo v vašo lastno korist. — Predno pa končam, se v imenu društva Marija Zvezda najlepše zahvaljujem članom društva "Planinar" za veliko udeležbo pri pogrebu našega umrlega člana; vrčurini pa izrekam iskreno sožalje. — G. J. Porenta, tajnik dr. M. Z. št. 32 J. S. K. J.

Udina, Ohio. — V št. od 25. maja tega lista je bil dopis iz Bridgeporta, na katerega moram, da odgovorim. Dopisnik pravi, da ne pričakuje porok, ker so tukajšnji rojaki menda preveč bojejni itd. Na to moram odvrniti, da bi bilo že drugače, če bi bilo kaj naših slovenskih deklet, več, dragi moj dopisnikar, Amerikance niso za slovenske fante. — F. Z.

Black Diamond, Wash. — Redkokdaj se kdo oglasi iz naše naselbine. Pa tudi danes nimam jaz kaj vselega poročati. Z delom gre bolj slabo, prenegovni rovi slabo obratujejo, to je tudi vzrok, da se Slovenci selijo odtod. Dalje moram poročati še bolj slabo novice, naureč, da je umrl rojak John Trbovec, 37 let star. Bolehal je nad eno leto in 12. maja ob 4. uri popoldne preminil. Doma je bil iz vasi Rateč pri Zidanem mostu. Tu zapušta dva sinka, soprogo in dva brata, v starem kraju pa mater in nekaj sorodnikov. Pokojni je pripadal društvu Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. in k ameriškega društva "Eagle". Oba društva sta pripomogla, da smo mu priredili nadvse krasen pogreb. Pegreba se je udeležilo tudi društvo "Planinar" št. 51 (ali 57) S. N. P. J. in delavska unija W. M. W. of America, h kateri je pokojni pripadal. Društva, kakor tudi unija, so mu poklonila krasne vence v zadnji pozdrav, kar je dovoljno znamenje, da je bil pokojnik splošno priljubljen. To je zopet slučaj, ki dokazuje, kolike vrednosti so društva; pa žalibog, še se dobe rojaki, ki nočejo slišati niti o društvu, niti o uniji. Vzdrnite se in pristopite k prvim in drugi! — Smelo trdim, da je društvo Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. eno prvih društev v naši naselbini. Prvih šest mesecev bolezni plačuje \$1 na dan; po šestih mesecih pa še eno leto po dvanajst dolarjev na mesec in zraven tega pa da še v slučaju popolne pohabljenosti oziroma izgube udov večjo odpravnino; in to vse za en dolar mesečnega assessanta in zavaruje člana ali članico za \$1000 ali \$500 za slučaj smrti. Assessment za usmrtno se plačuje po lestvici "Fraternal kongresa" ali po starosti. Torej, rojaki, ki se niste člani, pristopite prejko mogoče, kar bo v vašo lastno korist. — Predno pa končam, se v imenu društva Marija Zvezda najlepše zahvaljujem članom društva "Planinar" za veliko udeležbo pri pogrebu našega umrlega člana; vrčurini pa izrekam iskreno sožalje. — G. J. Porenta, tajnik dr. M. Z. št. 32 J. S. K. J.

Udina, Ohio. — V št. od 25. maja tega lista je bil dopis iz Bridgeporta, na katerega moram, da odgovorim. Dopisnik pravi, da ne pričakuje porok, ker so tukajšnji rojaki menda preveč bojejni itd. Na to moram odvrniti, da bi bilo že drugače, če bi bilo kaj naših slovenskih deklet, več, dragi moj dopisnikar, Amerikance niso za slovenske fante. — F. Z.

Black Diamond, Wash. — Redkokdaj se kdo oglasi iz naše naselbine. Pa tudi danes nimam jaz kaj vselega poročati. Z delom gre bolj slabo, prenegovni rovi slabo obratujejo, to je tudi vzrok, da se Slovenci selijo odtod. Dalje moram poročati še bolj slabo novice, naureč, da je umrl rojak John Trbovec, 37 let star. Bolehal je nad eno leto in 12. maja ob 4. uri popoldne preminil. Doma je bil iz vasi Rateč pri Zidanem mostu. Tu zapušta dva sinka, soprogo in dva brata, v starem kraju pa mater in nekaj sorodnikov. Pokojni je pripadal društvu Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. in k ameriškega društva "Eagle". Oba društva sta pripomogla, da smo mu priredili nadvse krasen pogreb. Pegreba se je udeležilo tudi društvo "Planinar" št. 51 (ali 57) S. N. P. J. in delavska unija W. M. W. of America, h kateri je pokojni pripadal. Društva, kakor tudi unija, so mu poklonila krasne vence v zadnji pozdrav, kar je dovoljno znamenje, da je bil pokojnik splošno priljubljen. To je zopet slučaj, ki dokazuje, kolike vrednosti so društva; pa žalibog, še se dobe rojaki, ki nočejo slišati niti o društvu, niti o uniji. Vzdrnite se in pristopite k prvim in drugi! — Smelo trdim, da je društvo Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. eno prvih društev v naši naselbini. Prvih šest mesecev bolezni plačuje \$1 na dan; po šestih mesecih pa še eno leto po dvanajst dolarjev na mesec in zraven tega pa da še v slučaju popolne pohabljenosti oziroma izgube udov večjo odpravnino; in to vse za en dolar mesečnega assessanta in zavaruje člana ali članico za \$1000 ali \$500 za slučaj smrti. Assessment za usmrtno se plačuje po lestvici "Fraternal kongresa" ali po starosti. Torej, rojaki, ki se niste člani, pristopite prejko mogoče, kar bo v vašo lastno korist. — Predno pa končam, se v imenu društva Marija Zvezda najlepše zahvaljujem članom društva "Planinar" za veliko udeležbo pri pogrebu našega umrlega člana; vrčurini pa izrekam iskreno sožalje. — G. J. Porenta, tajnik dr. M. Z. št. 32 J. S. K. J.

Udina, Ohio. — V št. od 25. maja tega lista je bil dopis iz Bridgeporta, na katerega moram, da odgovorim. Dopisnik pravi, da ne pričakuje porok, ker so tukajšnji rojaki menda preveč bojejni itd. Na to moram odvrniti, da bi bilo že drugače, če bi bilo kaj naših slovenskih deklet, več, dragi moj dopisnikar, Amerikance niso za slovenske fante. — F. Z.

Black Diamond, Wash. — Redkokdaj se kdo oglasi iz naše naselbine. Pa tudi danes nimam jaz kaj vselega poročati. Z delom gre bolj slabo, prenegovni rovi slabo obratujejo, to je tudi vzrok, da se Slovenci selijo odtod. Dalje moram poročati še bolj slabo novice, naureč, da je umrl rojak John Trbovec, 37 let star. Bolehal je nad eno leto in 12. maja ob 4. uri popoldne preminil. Doma je bil iz vasi Rateč pri Zidanem mostu. Tu zapušta dva sinka, soprogo in dva brata, v starem kraju pa mater in nekaj sorodnikov. Pokojni je pripadal društvu Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. in k ameriškega društva "Eagle". Oba društva sta pripomogla, da smo mu priredili nadvse krasen pogreb. Pegreba se je udeležilo tudi društvo "Planinar" št. 51 (ali 57) S. N. P. J. in delavska unija W. M. W. of America, h kateri je pokojni pripadal. Društva, kakor tudi unija, so mu poklonila krasne vence v zadnji pozdrav, kar je dovoljno znamenje, da je bil pokojnik splošno priljubljen. To je zopet slučaj, ki dokazuje, kolike vrednosti so društva; pa žalibog, še se dobe rojaki, ki nočejo slišati niti o društvu, niti o uniji. Vzdrnite se in pristopite k prvim in drugi! — Smelo trdim, da je društvo Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. eno prvih društev v naši naselbini. Prvih šest mesecev bolezni plačuje \$1 na dan; po šestih mesecih pa še eno leto po dvanajst dolarjev na mesec in zraven tega pa da še v slučaju popolne pohabljenosti oziroma izgube udov večjo odpravnino; in to vse za en dolar mesečnega assessanta in zavaruje člana ali članico za \$1000 ali \$500 za slučaj smrti. Assessment za usmrtno se plačuje po lestvici "Fraternal kongresa" ali po starosti. Torej, rojaki, ki se niste člani, pristopite prejko mogoče, kar bo v vašo lastno korist. — Predno pa končam, se v imenu društva Marija Zvezda najlepše zahvaljujem članom društva "Planinar" za veliko udeležbo pri pogrebu našega umrlega člana; vrčurini pa izrekam iskreno sožalje. — G. J. Porenta, tajnik dr. M. Z. št. 32 J. S. K. J.

Udina, Ohio. — V št. od 25. maja tega lista je bil dopis iz Bridgeporta, na katerega moram, da odgovorim. Dopisnik pravi, da ne pričakuje porok, ker so tukajšnji rojaki menda preveč bojejni itd. Na to moram odvrniti, da bi bilo že drugače, če bi bilo kaj naših slovenskih deklet, več, dragi moj dopisnikar, Amerikance niso za slovenske fante. — F. Z.

Black Diamond, Wash. — Redkokdaj se kdo oglasi iz naše naselbine. Pa tudi danes nimam jaz kaj vselega poročati. Z delom gre bolj slabo, prenegovni rovi slabo obratujejo, to je tudi vzrok, da se Slovenci selijo odtod. Dalje moram poročati še bolj slabo novice, naureč, da je umrl rojak John Trbovec, 37 let star. Bolehal je nad eno leto in 12. maja ob 4. uri popoldne preminil. Doma je bil iz vasi Rateč pri Zidanem mostu. Tu zapušta dva sinka, soprogo in dva brata, v starem kraju pa mater in nekaj sorodnikov. Pokojni je pripadal društvu Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. in k ameriškega društva "Eagle". Oba društva sta pripomogla, da smo mu priredili nadvse krasen pogreb. Pegreba se je udeležilo tudi društvo "Planinar" št. 51 (ali 57) S. N. P. J. in delavska unija W. M. W. of America, h kateri je pokojni pripadal. Društva, kakor tudi unija, so mu poklonila krasne vence v zadnji pozdrav, kar je dovoljno znamenje, da je bil pokojnik splošno priljubljen. To je zopet slučaj, ki dokazuje, kolike vrednosti so društva; pa žalibog, še se dobe rojaki, ki nočejo slišati niti o društvu, niti o uniji. Vzdrnite se in pristopite k prvim in drugi! — Smelo trdim, da je društvo Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. eno prvih društev v naši naselbini. Prvih šest mesecev bolezni plačuje \$1 na dan; po šestih mesecih pa še eno leto po dvanajst dolarjev na mesec in zraven tega pa da še v slučaju popolne pohabljenosti oziroma izgube udov večjo odpravnino; in to vse za en dolar mesečnega assessanta in zavaruje člana ali članico za \$1000 ali \$500 za slučaj smrti. Assessment za usmrtno se plačuje po lestvici "Fraternal kongresa" ali po starosti. Torej, rojaki, ki se niste člani, pristopite prejko mogoče, kar bo v vašo lastno korist. — Predno pa končam, se v imenu društva Marija Zvezda najlepše zahvaljujem članom društva "Planinar" za veliko udeležbo pri pogrebu našega umrlega člana; vrčurini pa izrekam iskreno sožalje. — G. J. Porenta, tajnik dr. M. Z. št. 32 J. S. K. J.

Udina, Ohio. — V št. od 25. maja tega lista je bil dopis iz Bridgeporta, na katerega moram, da odgovorim. Dopisnik pravi, da ne pričakuje porok, ker so tukajšnji rojaki menda preveč bojejni itd. Na to moram odvrniti, da bi bilo že drugače, če bi bilo kaj naših slovenskih deklet, več, dragi moj dopisnikar, Amerikance niso za slovenske fante. — F. Z.

Black Diamond, Wash. — Redkokdaj se kdo oglasi iz naše naselbine. Pa tudi danes nimam jaz kaj vselega poročati. Z delom gre bolj slabo, prenegovni rovi slabo obratujejo, to je tudi vzrok, da se Slovenci selijo odtod. Dalje moram poročati še bolj slabo novice, naureč, da je umrl rojak John Trbovec, 37 let star. Bolehal je nad eno leto in 12. maja ob 4. uri popoldne preminil. Doma je bil iz vasi Rateč pri Zidanem mostu. Tu zapušta dva sinka, soprogo in dva brata, v starem kraju pa mater in nekaj sorodnikov. Pokojni je pripadal društvu Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. in k ameriškega društva "Eagle". Oba društva sta pripomogla, da smo mu priredili nadvse krasen pogreb. Pegreba se je udeležilo tudi društvo "Planinar" št. 51 (ali 57) S. N. P. J. in delavska unija W. M. W. of America, h kateri je pokojni pripadal. Društva, kakor tudi unija, so mu poklonila krasne vence v zadnji pozdrav, kar je dovoljno znamenje, da je bil pokojnik splošno priljubljen. To je zopet slučaj, ki dokazuje, kolike vrednosti so društva; pa žalibog, še se dobe rojaki, ki nočejo slišati niti o društvu, niti o uniji. Vzdrnite se in pristopite k prvim in drugi! — Smelo trdim, da je društvo Marija Zvezda št. 32 J. S. K. J. eno prvih društev v naši naselbini. Prvih šest mesecev bolezni plačuje \$1 na dan; po šestih mesecih pa še eno leto po dvanajst dolarjev na mesec in zraven tega pa da še v slučaju popolne pohabljenosti oziroma izgube udov večjo odpravnino; in to vse za en dolar mesečnega assessanta in zavaruje člana ali članico za \$1000 ali \$500 za slučaj smrti. Assessment za usmrtno se plačuje po lestvici "Fraternal kongresa" ali po starosti. Torej, rojaki, ki se niste člani, pristopite prejko mogoče, kar bo v vašo lastno korist. — Predno pa končam, se v imenu društva Marija Zvezda najlepše zahvaljujem članom društva "Planinar" za veliko udeležbo pri pogrebu našega umrlega člana; vrčurini pa izrekam iskreno sožalje. — G. J. Porenta, tajnik dr. M. Z. št. 32 J. S. K. J.

Udina, Ohio. — V št. od 25. maja tega lista je bil dopis iz Bridgeporta, na katerega moram, da odgovorim. Dopisnik pravi, da ne pričakuje porok, ker so tukajšnji rojaki menda preveč bojejni itd. Na to moram odvrniti, da bi bilo že drugače, če bi bilo kaj naših slovenskih deklet, več, dragi moj dopisnikar, Amerikance niso za slovenske fante. — F. Z.

Black Diamond, Wash. — Redkokdaj se kdo oglasi iz naše naselbine. Pa tudi danes nimam jaz kaj vselega poročati. Z delom gre bolj slabo, prenegovni rovi slabo obratujejo, to je tudi vzrok, da se Slovenci selijo odtod. Dalje moram poročati še bolj sl

Kratka zgodovina naše nove domovine.

BOJ ZA "PROSTO TRGOVINO IN PRAVICE MORNARJEV."

Ker je Francija prodala Združenim državam Louisiano, je prišlo do resnih nesporazumljenj med Francijo in Anglijo in mesca maja 1803 so se pričele sovražnosti; vojna, v kateri so poskušale Združene države ostati nevtralne, toda, kot leta 1793, so se pričeli Amerikanci tudi zdaj pridruževati s svojimi simpatijami Franciji.

Proti koncu te vojne je Anglija sprejela svoje nazore o nevtralnosti, namreč kolikor se tiče trgovine Združenih držav.

Anglija je pred vojno določila sledeče pravice in prepovedi glede ameriške trgovine, na katero se morajo Združene države ozirati, ako bo kdaj Anglija v vojni, da bodo ostale nevtralne.

1. Da Združene države lahko prosto trgujejo s francosko Zahodno Indijo in prevažajo blago iz zahodno-indijskih pristanišč v Združene države.

2. Da Združene države lahko prosto trgujejo s Francijo in ostalo Evropo; in sicer smejo blago prevažati le direktno iz oziroma v evropska pristanišča v oziroma iz ameriških pristanišč.

4. Nikakor pa ni mogla dovoliti, da bi ameriški trgovci s svojimi ladjami prevažali blago iz francoske Zahodne Indije v Francijo, ali iz španske Zahodne Indije v Spanijo, ali iz nizozemskih kolonij v Nizozemsko.

Oziraje se na prvi dve točki vidimo, da so imeli v teh dveh točkah popolnoma prusto roko.

Tretjo točko so si pa zavarovali s prvima dvema.

Vzemimo primer: Trgovec je lahko v Philadelphiji ali v New Yorku naložil blago ter se odpravil z njim v francosko Zahodno Indijo; tam je naložil drugo blago, se peljal nazaj, plačal Združenim državam uvozninski davek. To je bila točka ena. On je potem lahko to blago naložil, ali ga pa lahko odpeljal v Francijo na isti ladiji, kot ameriško blago. Toraj je delal popolnoma tako kot mu je določala točka št. 2.

Tako so delali Amerikanci dalj časa; namreč za par ur so vstavili v ameriških pristaniščih, plačali pristojbine in nato odšli v Francijo. Toraj so vozili v Francijo pravzaprav blago iz francoske Indije, kar jim je pa postava nevtralnosti prepovedala. Ameriška vlada ni temu popolnoma nič nasprotovala, ker je imela s tem velike dohodke; namreč uvozninski davek.

Meseca maja 1805 so pa Angleži sklenili, da bo vsako ameriško ladjo, na kateri bo blago iz Zahodne Indije, vstavili in zaplenili.

Prišlo se je zopet staro postopanje močnejših Angležev. Predno se je končalo leto 1805, so Angleži zaplenili 116 ameriških ladij, poleg tega pa še nad tisoč ameriških mornarjev, prisilili, da so šli z Angleži v vojno, oziroma so jih zapli.

Leta 1806 so se razmere še poslabšale. Napoleon je postal gospodar Evrope in kot tak je lahko zavstavljal vsa angleško trgovino z evropskim kontinentom; in to je tudi storil. Meseca maja so pa Angleži, sledeč Napoleonovemu vzgledu, zablockirali vsa evropska obala od Bresta do izliva reke Elbe; to se je tikalo namreč le francoskih parnikov. Nevtrole so imeli prusto roko, toda Anglija kljub temu ni prenehala z zaplenjevanjem ameriških ladij.

Meseca januarja je prepovedala pa še nevtralnimi trgovcem kupčevati z Evropo.

Amerikanci so se znesli nad Anglijo s tem, da so odredili postavo, da ameriški trgovci ne smejo več importirati nekaterih stvari iz Anglije; n. pr. kot papir, usnje itd.

Angležem to "bojkotiranje" ni bilo prav, zato so svoje nepostavnosti napram ameriškim ladjam nadaljevali. Teden pozneje, ko so Združene države upeljele svojo novo postavo, je neka angleška ladja hotela ustaviti neko ameriško. Ker zadnja to ni hotela privoliti, so Angleži enkrat ustrelili in umorili enega izmed ameriških državljana.

Nekako eno leto pozneje, namreč junija 1807, ko je angleška ladja "Leopard" ustavila ameriško "Chesapeake". Angleški kapitan je poslal na "Chesapeake" častnike, ki je zahteval, da mu izroče vse angleške vojske oziroma mornarje, ki se nahajajo na ladji. Ker ameriški kapitan temu ni mogel ugoditi, se je angleški častnik vrnil, nakar je "Leopard" ustrelil na ameriško ladjo.

Amerikanci niso mogli streljati,

ker niso bili dovolj pripravljeni. Zato se je moral kapitan "Chesapeake" udati. Angleži so vzeli iz krova štiri moše; tri Amerikance in enega Angleža, katerega so potem obesili, ker je bil spoznan krivim, da je dezertiral.

Temu nesramnemu dogodku bi morala v vsakem drugem slučaju slediti vojna, toda Adams je zahteval od Anglije le povračilo za škodo, ki jo je Anglija s tem naredila in pri prihodnjem zasedanju kongresa, meseca decembra 1807 predlagal, da se izda prepoved na ves izvoz. Kongres je privolil in sprejeta je bila postava, da bi smela kakšna ladja zapustiti ameriške luke, dokler se ne bo predsedniku zdelo potrebno, da postavo razveljavi.

Ta postava je bila seveda v veliko nezadovoljnost trgovcev, fermerjev in lastnikov ladij, ker ni so mogli izvažati blaga, katerega so imeli v velikanskih množinah. Izvažali so blago naskrivaj, vsled česar se je morala vlada poslužiti zopet čet, da so ljudje spolejvali postavo.

Leta 1809 so to postavo toliko spremenili, da so lahko trgovali z vsemi deželami razven Anglije in Francije.

Leta 1806 so države: N. Y., Vt., Pa., N. J., R. I., Md., Ga. in N. C. pozvale Jeffersona, da bi kandidiral za tretjo dobo predsedništva. Jefferson ni takoj odgovoril, ampak šele koncem leta 1807 je izjavil, da ne sprejme, ker se mu zdi potrebno, da ne vlada vedno eden, ampak se da priliko tudi drugim. Toraj sledil je vzgledu Washingtona; in to je ostalo potem skozinskozi v zgodovini Združenih držav.

Pri prihodnjih predsedniških volitvah, sta bila izvoljena republikanska kandidata: Madison za predsednika, Clinton pa za podpredsednika.

Ko se je kongres leta 1809 sestal, so se poskušali sporazumeti, kako bi Anglijo in Francijo prisilili, da bi respektirali ameriške pravice na morju. Bojkotiranje angleškega blaga ni pokazalo uspeha; ravnotako tudi ne prepoved na izvoz. Kongresnik Maceon je predlagal, da bi se, pozvalo Francijo in Anglijo, da ena izmed teh dveh preneha z blokado oziroma preklicke prepoved uvoza v Evropo. Z ono, katera bo prva spremenila, bodo pričeli Amerikanci takoj trgovati.

Napoleon je porabil to priliko in Amerikance vse obljubil. Pričetek novembra meseca je sla velikanška ameriška mornarica z blagom proti francoskim pristaniščem. Toda Napoleon, ker je zelo potreboval blago, je zapovedal vse blago zapleniti, ker je bilo vredno nekako deset milijonov dolarjev.

Potrpežljivost Amerikancev je bila velikanska. Tozadevno so si eer protestirali, toda Napoleon je delal le obljube, da bo blago plačal itd.

Potrpežljivosti jim je pa zmanjkalo napram Angležem, ki so se vedno nadaljevali z ustavljanjem njihovih ladij in prisiljevali ameriške mornarje, da so šli z njimi, kjer so jih utaknili v vojaško sukunjo.

Leta 1811 so odpeklicale Združene države iz Londona svojega poslanika. Angleži niso hoteli zopet vojne, ker niso bili dovolj pripravljeni, in so poskušali obraniti mir. Izjavili so, da so pripravljene povrniti vso škodo.

Amerikanci so bili nad vse razburjeni in so svoje sovrašstvo do Anglije pokazali na različne načine.

Meseca junija 1812 je Madison izdal proklamacijo, v kateri navaja vzroke, radi katerih so Združene države primorane pričeti vojno z Anglijo. Ti so bili:

1. Angleško hujskanje Indijancev, da bi napadali ameriške državljane.
2. Umešavanje v ameriško trgovino.
3. Ustavljanje in preiskovanje ameriških ladij.
4. Prisiljevanje ameriških mornarjev v angleško armado. (Tako je moralo že 6000 Amerikancev služiti v angleški armadi oziroma v mornarici).

(Dalje prihodnjici).

Želim izvedeti za naslov svojega bratrance MIHAELA ŠULAR, s kojim sva bila skupaj v letih 1913 in 1914 pri Barbiji v Newburghu, 78. St. Meni se podomače pravi Peranov J. Prošjan ga, da se mi oglasi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznam. — Math. Brečičič, Box 225, Norwich, Pa.

Amerikanci v francoski armadi.

V francoski armadi služi okoli šeststo Amerikancev, od katerih je veliko prislo, da so jih pridelili zrakovplovnuemu oddelku; pred kratkim so ustanovili celo poseben ameriški zrakovplovni oddetek.

Drugi Amerikanci so pa v takozvani "tuji legiji", pri kateri je tudi več drugih narodnosti. "Tuja legija" ima 34.000 mož, med katerimi je 500 Angležev, 500 Luksemburčanov, 600 Amerikancev, 1000 Špancev, 1500 Grkov, 1500 Belgijcev, 1600 Čehov, 1700 Poljakov, 2000 Švicarjev, 3500 Rusov, 5000 Italijanov, 10.000 iz Alžacije in Lotaringije, drugi so pa drugih narodnosti.

Ta legija francoske armade je nadvse pestra. Tu so se zbrali malone vsi narodi in vseh vrst stanov: ameriški "cowboyi", poljski in češki pisatelji in politiki, švicarski sirarji, itd.

Ti so ravno tako plačani kot drugi vojaki in dobijo ravno tako hrano, ravno toliko vina in tobaka kot drugi.

V raznih bojih je padlo že več znamenitih mož, ki so služili pod drugimi imeni; med njimi je nek luksenburški pisatelj, sin ruskega pisatelja Maksima Gorkija in sin ruskega poslanika v Parizu.

Izmed Amerikancev se najbolj odlikujejo zrakovplovci. Poročnik William Thaw, ki je bil že v Zdr. državah poznan kot izvrsten aviatik, je zadnji teden spravil na tla štiri nemški zrakovplov. Bil je že dvakrat odlikovan s hrabrostno kolajno.

Amerikanci in njih delo usmiljenja.

Preteklo nedeljo — na spominjsko nedeljo — so v vseh krščanskih cerkvah v Ameriki pridigarji pozivali vernike, da darujejo po svojih močeh za uboge narode v Evropi, katere je vojna spravila v grozno stanje, kajrnega si ni mogoče predstavljati.

V pozivu, katerega so prebrali je omenjeno, da je tri milijone Belgijcev, ki živijo v zelo bednih razmerah, Belgijski odbor za podporo bednega naroda potrebuje takoj pet milijonov dolarjev. V Severni Franciji je skoro dva milijona ljudi, ponajveč žensk in otrok, ki jih je vojna popolnoma obubožala. Ti ljudje so prej živeli udobno, zdaj pa bosí okoli hodijo; nad 25.000 v okolici Longwaya je brez čevljev in imajo le zelo malo druge obleke. V Srbiji je pet tisoč sirot in pet milijonov odraslih ljudi, ki so odvisni povečini od usmiljenja Amerikancev. Deset milijonov Poljakov je v nevarnosti, da pomro od lakote in nalezljivih bolezni. Pol milijona udov in milijon sirot je v Avstriji in Nemčiji prepuščenih usodi. Skoro milijon armenskih beguncev se nahaja v obupnem položaju. Dalje vlada gorje tudi v Čruigori, Siriji in Perziji.

V pomoč Belgiji so dale Združene države sedem milijonov dolarjev; toraj povprečno je daroval vsak prebivalec v Združenih državah celih sedem centov. Prebivalci Nove Zelandije so darovali Belgiji povprečno \$1.25 vsak. Združene države so žrtvovale za Srbijo \$260.000, med tem ko je Francija dala v ta namen 2 milj. frankov ali \$400.000. Angleško-srbski komitej je na Angleškem nabral poldrug milijon funtov ali \$7.500.000.

Skupni darovi Združenih držav vsem vojskujočim se narodom so zneli do 16. aprila 1916 \$23.740.000. Toliko so Združene države darovale onim, od katerih imajo tri milijone dolarjev dobička.

Blizala se je ograji — tiho in neslišno je hodila po belem procu, kakor bi plavala nebeska prikazen med gredicami, obraščeni — s iztočnim cvetjem, ki mu ena kega še ni gledalo nikdar zavzeto oko, nikoli še ne sanjala o njem bujna pesniška domišljija. In spet mi je bilo, da naj odbežim in da ji naj hitim naproti, se zgrudim pred njo na zemljo in jo počastim. A stal sem in čakal — pred menoj pa je žarelo dvoje velikih solne v tako čudežni lepoti in v tako močnem veličanstvu, da bi se jima poklonil do tal in bi ju počastil po božje...

— Vzemi!

Ne da bi me vprašala, kdo da sem in kako sem zablodil v začarano dolino, mi je pomolila skoz ograjo krvavečo rožo.

— Vzemi!

Njen glas je bil kakor tiha pesem srebrne strune; majhna kakor roka desetletne deklice je bila njena desnica, ki mi je nudila cvet. Ni se doteknila moje, ki je segla koprneča in drhteča po cvetici, a vendar mi je bilo, da je pobožala tudi mene melko in ljubeče kakor poprej rožo in proseča, naj ji odpustim, da me je ranila glooko v sree.

Vzel sem cvet in sem ji strmel molče v oči. In ona je gledala mene in je čakala. Zazdelo se mi je, da bi moral v tem trenutku izgovoriti skrivnostno, čudodelno besedo, ki bi jo rešila iz njene začaranosti in samote.

A nisem je vedel, nisem se je mogel domisliti.

— Idi!

Obrnila se je, odhajala je. — Usmili se in ne hodi od mene!...

A nisem izgovoril vroče prošnje. V sreč se mi je spočela, vzključila in zakrčala in zaprosila je v sreč in v sreč je onemela ter ostala v sreč — ostala je neizgovorjena misel.

Odhajala je — njena vitka postava se je zibala nalokho, ko je stopala tiho in neslišno po beli poti med gredicami, zasajenimi s cvetjem, o kakršnem se nisem sanjal nikoli v kresnih nočeh. — Odhajala je, izginjala v vrtu, odšla mi je izpred oči — ali jo še srečam in vidim kdaj v življenju?

Legenda o čudežnih očeh.

Ksaver Meško.

(Nadaljevanje). Stopal sem dol proti gradu; — hodil sem z boječimi koraki; bilo mi je kakor bi šel v svetišče, ki je vstop vanj prepovedan pod smrtno kaznijo. Z boječimi in zastajajočimi koraki sem šel; čutil sem, da še razen moje nikoli ni stopila tuja noga na to zemljo — tako deviška je bila in tako se je čudila in je trepetala, ko sem stopal po njej.

Stopal sem mimo vrta, počasi, zamaknjen v cvetje, kakršnega ni videlo stručeče oko nikoli v življenju... In tedaj sem jo zagledal prvokrat — stopala je po beli poti med gredicami in med rožami, kakršne ne cveto razen v tem v nobenem vrtu na vsem širnem svetu.

Sgama je hodila, počasi je stopala po beli poti; dolga je bila obleka in se je vila za njo po beli poti kakor obleka kraljčin v knjigah nemških pravljic, ki sem jih čital v otročjih letih in sem plakal ob njih.

Po obleki so se ji valovili zlati lasje; segali so do tal in so se blesteli v opoldanskih solnčnih žarkih kakor čudotvorni plašč kartagiške boginje Tanite... Sama je stopala po poti med gredicami in trudna od samote in osamelosti je govorila s svojimi rožami.

Zavzel in začuden sem se ustavljal ob ograji. Poslušal sem, kako se pogovarja s cvetkami. Poslušal sem kako rtat, ki krade velike skrivenosti, in gledal sem, kakor bi se odprlo pred menoj tretje nebo, in bi strmel ves omamljen vanj. Tožila je o svoji zapuščenosti in osamelosti.

Gledal sem jo in poslušal in vedel sem, da ni bitje kakor jaz, ampak kraljčina, začarana v ta tihi dol in čakajoča, da jo reši kdo s skrivnostno besedo. Mislil sem, kaka bi bila ta beseda, a nisem se mogel domisliti.

Hipona pa je potegnil črez vrt lahak veter, in evetke so se zazibale. Mlada kraljčina je zatrepetala, utihnila je in se je ozrla začudena sem k ograji. Dve veliki plamenici sta zazareli pred menoj, da sem vtrepedel od začudenja in sem prebledel.

Tesno mi je postalo v sreč, da bi bežal in odbežal daleč proč, da me ne zadene nikdar več blisk njenih oči; in čudno hrepenenje mi je pretreslo srce, da bi ji hitel naproti in bi se ji zgrudil k nogam ter jo prosil milosti in odpuščenja. A nisem ne bežal in hitel ji nisem naproti, nem in okamenel sem stal na mestu. Noge so mi bile ukopane v zemljo, oči pa so mi struče v plamenici, v čudežni solnici, ki sta žareli, kakor bi zažgal Vsemogočni z namenom, da razžari vsa svet.

Strme sem jo gledal, in ona je gledala z začudenjem mene. Hipona pa se je sklonila nad gredico in je utrgala rdeč evet — kakor velika kaplja krvi se je dozdeval v njeni lilijskobeli roki... Ljub in drag ji je bil pač, ker ga je pobožala nežno, kakor bi ga prosila odpuščenja, da mu je za dala smrtuo rauo. In kakor bi se poslavljala od njega, ga je pritisnila narahlo na usta.

Blizala se je ograji — tiho in neslišno je hodila po belem procu, kakor bi plavala nebeska prikazen med gredicami, obraščeni — s iztočnim cvetjem, ki mu ena kega še ni gledalo nikdar zavzeto oko, nikoli še ne sanjala o njem bujna pesniška domišljija. In spet mi je bilo, da naj odbežim in da ji naj hitim naproti, se zgrudim pred njo na zemljo in jo počastim. A stal sem in čakal — pred menoj pa je žarelo dvoje velikih solne v tako čudežni lepoti in v tako močnem veličanstvu, da bi se jima poklonil do tal in bi ju počastil po božje...

— Vzemi!

Ne da bi me vprašala, kdo da sem in kako sem zablodil v začarano dolino, mi je pomolila skoz ograjo krvavečo rožo.

— Vzemi!

Njen glas je bil kakor tiha pesem srebrne strune; majhna kakor roka desetletne deklice je bila njena desnica, ki mi je nudila cvet. Ni se doteknila moje, ki je segla koprneča in drhteča po cvetici, a vendar mi je bilo, da je pobožala tudi mene melko in ljubeče kakor poprej rožo in proseča, naj ji odpustim, da me je ranila glooko v sree.

Vzel sem cvet in sem ji strmel molče v oči. In ona je gledala mene in je čakala. Zazdelo se mi je, da bi moral v tem trenutku izgovoriti skrivnostno, čudodelno besedo, ki bi jo rešila iz njene začaranosti in samote.

A nisem je vedel, nisem se je mogel domisliti.

— Idi!

Obrnila se je, odhajala je. — Usmili se in ne hodi od mene!...

A nisem izgovoril vroče prošnje. V sreč se mi je spočela, vzključila in zakrčala in zaprosila je v sreč in v sreč je onemela ter ostala v sreč — ostala je neizgovorjena misel.

Odhajala je — njena vitka postava se je zibala nalokho, ko je stopala tiho in neslišno po beli poti med gredicami, zasajenimi s cvetjem, o kakršnem se nisem sanjal nikoli v kresnih nočeh. — Odhajala je, izginjala v vrtu, odšla mi je izpred oči — ali jo še srečam in vidim kdaj v življenju?

govoriti skrivnostno, čudodelno besedo, ki bi jo rešila iz njene začaranosti in samote.

A nisem je vedel, nisem se je mogel domisliti.

— Idi!

Obrnila se je, odhajala je. — Usmili se in ne hodi od mene!...

A nisem izgovoril vroče prošnje. V sreč se mi je spočela, vzključila in zakrčala in zaprosila je v sreč in v sreč je onemela ter ostala v sreč — ostala je neizgovorjena misel.

Odhajala je — njena vitka postava se je zibala nalokho, ko je stopala tiho in neslišno po beli poti med gredicami, zasajenimi s cvetjem, o kakršnem se nisem sanjal nikoli v kresnih nočeh. — Odhajala je, izginjala v vrtu, odšla mi je izpred oči — ali jo še srečam in vidim kdaj v življenju?

Dolgo sem stal ob ograji in sem čakal s hrepenenjem.

— Pridi... vsaj enkrat še pridij!

A ni me slišala, ni je bilo.

In odšel sem iz doline, žalosten in potr in bolan sem odhajal. In v srčni žalosti sem izgubil nekje njen evet — na cesto je padel menda kje; pordečil jo je, kakor bi mi izplakalo srce krvave solze na žalostno in samotno stezo; v blato je menda padel in blato ga je ostropilo in omadeževalo, in je obledel in zvenel in zgnil je.

Obledel je in zvenel. Obledel pa ni žar njenih oči, ki sem ga vjel v sreč in sem ga ponese s seboj iz one pravljene doline. Ni obledel — na temnih in samotnih svojih potih je hodil z menoj in je svetil pred menoj in ob meni vse dni mojega življenja...

Od tedaj sem zablodil v svet vsako pomlad. Z nemirnim hrepenenjem sem iskal one doline, da bi srečal še enkrat njo, da bi gledal še enkrat veliki plamenici, — gorci in žareči, kakor bi kaj razsvetljevali ves širni svet.

A moje hrepenenje ni našlo več steze v ono dolino, k onemu čudežnemu gradu in vrtu, sličnemu vrtom iztočnih bajk. Potr, žalosten in bolan sem se vračal po rezuspešnem iskanju v samotni svoj dom.

In zazdelo se mi je, da nikoli bil nisem v začarani dolini, da sem gledal čudežni grad in vrt in ujo in njene oči le v snu tihe pomladanske noči...

Vse le sen?

A nekoč sem jo srečal nenadoma spet.

Jeseni je bilo. Ptice so se že odselile, listje na drevju je pomelelo in odpadalo. Na brsti v vrtu pred mojim tihim domom je odpadlo malone že vse.

Ob jutrih, ko sem odšel v no, sem jo ogledoval s sočutjem in usmiljenjem. Videl sem, da je podhrtevala, in solza za solzo ji je padala s suhega vejeva. Solzila se je za svojo letno lepoto, za svojim brstečim življenjem je plakala in pred smrtjo je trepetala. Gledal sem jo s sočutjem in usmiljenjem, žal mi je je bilo kakor rodne sestre in zaplakal bi z njo.

In tudi jaz sem začutil v sreč težko bol za odhajajočim življenjem in zbal sem se smrti, ki sem jo videl prihajati od daleč. In — napravil sem se in sem odšel v svet — vsako jesen grem v svet, ker bi doma uurl od osamelosti in hrepenenje in žalosti.

In na svojem potovanju sem priromal v kraj, kakršen je na svetu le eden. V samotni dolini je sanjal samotni in tih grad. Ob gradu se je širil vrt. A bil je zapuščen in pozabljen. Cvetje na gredicah je ovenelo in se osulo; plevel je poganzjal bogotno po gredah, vzpenjal se je prek na ele poti, prepregel jih je prekinprek.

Pred gradom se je razprostiral drevored. Dremal je, pogrezal se v težek sen; življenske moči so mu sehnile in ga zapuščale. Pod atlasovimi solnički je šustelo odpadlo listje, kostanji ob poti so ji smuceli z orumenelim, svesalkanim listjem tihe pozdrave, fantastične podobe iz indskih in japonskih pagod so stremele v ujo zavzete in vzradočene obenem — omamljala jih je njena lepota.

Ustavil sem se in sem jo pričakoval — in bilo mi je, da moram ožežati, preden zablestita pred menoj iskrea se bisera, goreči plamenici, veliki solnei; in da ji moram hiteti naproti, mi je bilo, in se ji prikloniti do zemlje. A — stal sem in čakal — in glej, že je žarelo pred menoj dvoje velikih solnei, in v sreč se mi je zganilo in vzvalovilo, da bi pokleknil in

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.
Sedež: FOREST CITY, PA.
Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: JOŽEF PETERL. Box 95 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 825, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 557, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. MARTIN IVEČ, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik: IGNAC PODYASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzorik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzorik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzorik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:
Predsednik: MARTIN OBEŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. I, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBEGRAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivanu Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

je, kakršno cvete le v pravljinih vrtih čudežnih jutrovskih dežel. A sedaj vse tiho, dremajoče, — sanjavo, jesensko, otožno... Kako sem našel pot v dolino, sam nisem vedel. Nekje na poti me je srečala neznanca misel, tiha slutnja se mi je pridružila, me povabila s seboj, in šel sem z njo, ne da bi jo vprašal, kam me vede. Jeseni se vedno dam voditi od neznanih, fantastičnih misli in nejasnih slutnj, ker sem jeseni melanholičen in bolan in nimam lastne volje. Pojdem, kamor hočejo drugi, storim, kar mi veleujejo tuje misli.

Tako sem šel tudi zdaj. In prišel sem v tiho dolino. In komaj sem prišel v njo, sem čutil, da razen moje še nikoli ni stopila tuja noga na to zemljo; tako deviška je bila in tako se je čudila in je trepetala pod mojnimi koraki.

Ti tuja misel, ki mi je prišla na poti naproti in me je povabila s seboj, me je vedla naravnost proti gradu. Ob široki cesti se stali v dveh dolgih vrstah vitki topoli in dalje tam ob gradu so se zibali stari, širokovejnati kostanji. Zazdelo se mi je, da se čudijo, kako sem prišel semkaj, a vendar so mi sumeli pozdrave vedeli so pač, da se nisem vsilil nepovabljen v začarani raj, ki ga čuvajo. Med drevjem so stale ču dne podobe, fantastične in bizarne, kakor bi jih priušli semkaj iz indskih ali japonskih pagod. Tudi te so me gledale začudeno in nekako sovražno. A nobena se ni postavila na pot, nobena ni dvignila težke, skrivljene roke; vedele so, da nepovabljen ne stopam v svetišče, ki ga strážijo.

Poln pričokovanja sem stopal med visokimi topoli, med indskimi in japonskimi maliki, kar mi je prišla naproti iz kostanjevega parka. Prišla mi je naproti sama — kakor neke davne pomladi in zamisljena in otožna.

Dolga bela obleka je šumela komaj slišno za njo, in pod obleko je šustelo glasneje velo listje. Lase je imela razvežane in razpletene, kakor zlati valovi so se ji sipali črez rami in so segali do tal. Bili so istotako mehki in — krasni kakor nekoč pomladi, le solnčni žarki jih niso osebvali danes, in iskre se

Imenik uradnikov alovnih društev Jugoslovanste Ka toliško Jednote v Zjed. držabah ameriških.

Društvo sv. Cirila in Metoda šte. 1. v Ely, Minn. Predsednik: Jos. J. Peshel, box 165; tajnik: Jos. Mertel; blagajnik: Jos. Spreitzer; zastopnik: Matevž Zgonc, box 423. Vsi v Ely, Minn.

Društvo Sv. Jožefa šte. 17 v Aldridge, Mont. Predsednik: Jakob Blatnik, Corvin Springs, Mont.; tajnik: John Mikolich, Corvin Springs, Mont.; blagajnik: Frank Konec, Corvin Springs, Mont.; zastopnik: John Mikolich, Corvin Springs, Mont.

Društvo Sv. Barbare šte. 33, Trestle, Pa. Predsednik: Anton Erben, RD 1, box 109 b; tajnik: Frank Erben, Pa.; tajnik: Fr. Schiffrar, RD 1, box 76a; tajnik: Fr. Schiffrar, RD 1, box 76a; tajnik: Fr. Schiffrar, RD 1, box 76a; tajnik: Fr. Schiffrar, RD 1, box 76a.

Društvo Sv. Petra šte. 56, v Brooklyn, New York. Predsednik: Gabriel Tassotti, 423 Throop Ave.; tajnik: E. J. Tassotti, 130 Scholes St.; blagajnik: Josip Briski, 38 Bremen St.; zastopnik: F. G. Tassotti, 130 Scholes St. Vsi v Brooklyn, N. Y.

Društvo Sv. Alojzija šte. 87, v St. Louis, Mo. Predsednik: Michael Grabean, 2834 Lyon St.; tajnik: Ignac Trost, 3518 Morgan St.; blagajnik: Frank Biscak, 6751 Vernon Ave.; zastopnik: Ignac Trost, 3518 Morgan St. Vsi v St. Louis, Mo.

Društvo Sv. Antona šte. 108, v Youngstown, Ohio. Predsednik: Joe Cektura, box 444, Girard, O.; tajnik: John Čopić, 623 Powell Ave., Youngstown, O.; blagajnik: Anton Kikel, 1116 Franklin Ave., Youngstown, O.; zastopnik: Anton Kikel, 1116 Franklin Ave., Youngstown, Ohio.

Društvo Sv. Marija Trsat šte. 109, v Keewatin, Minn. Predsednik: Anton Lander, box 64, Keewatin, Minn.; tajnik: John Hren, box 332, Keewatin, Minn.; blagajnik: Frank Mikulič, Carson Lake, Minn.; zastopnik: Frank Mikulič, Carson Lake, Minn.

Rejenka.

Povest. Spisal Dragotin Vrenko.

(Konec).

Zlate sanje o solnični bodočnosti so izginile in prava resnica življenja, ne prevečkrat žalostna, se je odgnala strmečim očem. Ali ima pa tudi človek tisto moč, si življenje po svojih željah in po svojem okusu ustvariti? Usoda vsakega človeka, vsakega bitja leži v nevidljivih in nezapadljivih rokah višjega, modrega Vladarja, kateri ga vodi po poti, ki je za vsak korak naprej s črno tmino zakrit. Svito pa, kakor odprta knjiga, leži pred nami preteklost in žalostna sedanjost je tembolj moreča za dušo in telo, če gledamo nazaj v veselo, brezskrbno in srečno življenje.

Migolčeva gospa je bledega, upadlega obraza in objokanih oči držala pismo v roki in mrtvo zrla na bel list. Prebravši ga, se zgrudi z globokim vzdihom na stol in poda pismo soprogu, ki jo je neumno opazoval. Kako malo časa je pač potreba, da uničijo duhomorni nasledki žalostnega dogodka človeka, ki trpi pod njim. Bil je tretji dan, kar je stari Cigan odpeljal Marico — in kake spremembe so nastopile v prej tako srečni družini? Gospa, ki je bila pred tremi dnevi še brika kakor vsaka mlada deklica, je kazala danes otožno podobo priletne žene, katero so zadelo ljudi udarci nemile usode. Njeno globokočuteče srce, s katerim je ljubila Marico kot svoje edino dete, so sedaj trgale skeleče bolečine. Rahljo in počasnno se je plazila kakor senca od sobe do sobe, a nikjer ni našla toli zaželjenega mira in pri vsakem šumu je strepetala na celim životu.

Gospod Migolčič jo je sicer skušal tolažiti, a on je sam potreboval tolažbe. Popolnoma potrj je večkrat dalje časa nepremično sedel v nastonjaču ali pa z žalostnim pogledom zrl na ljubljeno, trpečo soprogo. Tudi on je žaloval po izgubljeni Marici kakor po svojem otroku, a še bolj ga je v sree bolelo veliko duševno trpljenje njegove soproge, katero je uničevalo polagoma tudi njene telesne moči.

"Na, Josip, heri!" reče gospa s tihih, tresočim glasom, ko mu je podala pismo.

Na prvi pogled je spoznal, od koga je pismo. Roke so se mu tresle in avtilte solze so se prikazale v njegovih očeh, ko je počasnno bral vrsto za vrsto.

Ljubi oče!
Draga mati!

Par trenutkov so me pustili samo, da Vam zamorec pisati. Kje naj najdem besed, s katerimi bi Vam opisala moje neskončno trpljenje? Preklinjala sem usodo, božjo usmiljenost — kaj sem tudi zakrivila, da me božja previdnost tako neusmiljeno, nezahvalno kaznuje. Med to razuzdano druhajočim življenjem zdi se mi kakor v peklju. Vso obleko, vsako najmanjšo stvarico so mi vzeli, stregali za mene in mi podali umazane čunje, v katere se zavijam. Zanesljivo me, ko me vidijo, kako se vijem v neizmernih bolečinah. Oh, usoda, usoda! Zakaj mi ne pošlje Bog smrti, ko ga toliko prosim zanjo?! Ko bi si saj sama mogla življenje končati, a ti ljudje, ki nimajo sree, me čuvajo kakor punčico v svojem očesu, da si ne morem nič žalega storiti. O, vi srečna leta, kje — kje — Ali niso bile to le kratke — sladke sanje? Kje ste Vi, mati, oče? — zlata preteklost. Mirko, Mirko — mojega življenja solnični žar! Kolikrat mi trepetajo njegovo ime skozi trpeče srce! — Vse je pogasnilo, vse mada, vsi upi so splavali po vodi. O, grenko življenje! Lepa, bela žena, ali se bojiš mlado deklico, nesrečno siroto, iztrgati iz rok morečije tuge in jo odnesti v večnost? Kaj se še mudiš? Hiti, hiti in odredi me! O, blagi oče, mila mati, prosite zame odrešenja in spominjajte se uboge Marice! Bodite mi zdravi, srečni! Srečen pozdrav Mirku; rečite mu, da je moja edina želja, da bi on bil srečen in da bo on moja zadnja, edina misel. Srečno, vi zlate nade, solnične sanje!

Vaša nesrečna
Marica.

Mirko je medtem kakor breg

uma dirjal po svoji sobi semintam. Roke v razmršenih laseh, zamenjana obleka, nek divji nered v sobi, njegov obupani pogled in neko nerazumljivo, votlo miranje med zobmi: vse to je pričalo o njegovem dušnem stanju. Oni večer, ko je Marica odšla s starim Ciganom, se je zaprl v svojo sobo, prižgal luč in začel nekaj pisati; a kmalu je zopet vstal, odprl okno in potem neprestano hodil po sobi semintam do ranega jutra. Šele ko se je danilo, se je vrgel utrujen na divan, a tudi sedaj mu niso dale nemirne sanje pokoja. Stari Andrej je večkrat šel na durji poslušati, če se mladi gospod spi; naposled, ko je stalo solnce že visoko na nebu, se je vendar oju-nail in potrkal. Kakor besen je planil Mirko kvišku, mraz ga je stresel; nesrečni dogodki prejšnjega dne so stopili zopet v vsi svoji žalostni podobi pred njegove oči in sree se mu je krčilo od neizmerne bolesti. Jedit se celi dan ni dotaknil, samo nekaj bladihne pi-jace mu je moral stari Andrej prine-sti. Proti večeru je popravil svojo obleko, vtaknil samokres v žep ter odšel.

Pri večnih durih ga sreča Davo-rin, ki je ravnokar šele zvedel strašno novico. Gospod Migolčič mu je v kratkih besedah pisal, da Marica ni bila njegova leči in da je večeraj njen pravi oče prišel n-jo in jo odpeljal. Naglo je hitel k Migolčiču, da bi to reč, katera mu je še bila nerazumljiva, bolj poizvedel.

"Za Boga! Mirko, kam hočeš iti?" vpraša Davorin prestrašen, ko ga je natančneje v obraz pogledal, in ga prime za roko.

Mirko postoji par trenutkov kakor da bi kaj premišljeval, pot-tem se molče obrne in gre nazaj v svojo sobo. Davorin mu z začu-deno prestrašenim obrazom sledi.

"Mirko, ti si bolan", pravi Davo-rin, ko so se duri za njima za-vorile. "Ali naj pošljem po zdravnika?"

"Li meuš, da zamore zdravnik ozdraviti neizrečene duševne bolečine, katere razgrajajo po člo-veških prsih in trgajo moje srce neusmiljeno?" vpraša Mirko otožno se smehljaje.

"Ne žaluj in ne tuguj preveč po tej izgubi", tolaži ga Davorin. "Udaj se nemilih usodi, katera ti je vsakala tako boleče rane, in ne obupaj! Saj je še mogoče, da se Marica vrne in se ti izpolniyo zlate sanje o srečnem življenju, katero si si naslikal. Človek mora mnogo, mnogo težav prenašati na svetu in če tudi to, kar mu je naj-dražje, izgubi, ne sme obupati, te-mu je voljno pretrpeti tuge življe-nja; kajti nezapodajljiva prihod-nost nam donese nepričakovano žalost ali veselje."

Mirko je molčal na vse tolažbe svojega prijatelja in enakomerno zrl predse v tla. Za njega je bilo življenje brez vse vrednosti in najraje bi se bil pogreznil v zem-ljo in končal. Davorin ga je saj toliko potolažil, da je ostal doma in se vlegel k počitku, katerega pa tudi v mehkih blazinah po to-likem trpljenju ni našel.

Gospod Migolčič je potem Davo-rinu natanko povedal celo zgodovino Marice do današnjega dne in svitile solze odkritosrčne bolesti, katere že tako dolgo niso rosile oko mladega uradnika, so zaigra-le v njegovih očeh. Popolnoma potrj dan usodo nesrečne Marice, katero je toliko čislal in spoštoval, se bolj pa nad žalostjo svojega prijatelja, se je vrnil pozno zve-čer domov.

Danes pa so popuščale Mirka že tudi zadnje moči. Večkrat je o-mahnil na divan in globoko vzdih-nil; mraz ga je pretresal, čeravno mu je glava kipela od vročine. Noge so se mu začele šibiti in glava mu je postajala težka. Nazad-nje se je vendar podal v posteljo in sladek spanec ga je zazibal v pokoj.

Blizu male vasice ne daleč od Karlova ce je nekaj dni imeli Ci-gani svoj taber. Nekaj posebnega jih je moralo zadrževati na potovanju, kajti kraj ni bil posebno ugoden za kak zaslužek in le redkokdaj se je zgodilo, da so se tu-kaj ustavili. Leno in brez vsakega opravka so se sprehajali ali pa ležali v gosti, hladni senci košatih dreves in ugažali drug drugemu. Sempatam je tudi kateri izmed njih pozorno pogledal proti vozu in potem pol resno, pol šaljivo iz-ustil par kratkih besed proti svo-jemu tovarišu.

Tam na vozu je slonel stari Ci-gan in z resnim obrazom molče zrl v blede, upadlo lice mlade deklice, ki je z umazanimi čunjami pokrita ležala pod plateno stre-ho. Videlo se ji je na prvi hip, da je bolna, zelo bolna; oči je imela zaprte, niti ganila se ni in lahko

okrevanju in stavili vse upanje le na njegovo zdravo telesno kre-post. Gospod Migolčič in stari An-drej sta mu stregla z vsemi močmi in čula pri njem noč in dan. Večkrat je široko odprl oči in nemirno gledal po sobi, a nobenega člo-veka ni spoznal. V nemirnih san-jah je govoril nerazumljive reči in strašne podobe iz živin-imi barvami v razburjeni domi-šljiji.

Zdelo se mu je, da stoji z Mar-ico pred oltarjem, a stopav ko ju hoče mašnik poročati, zapazi, da je Marica v grdi, umazani ci-ganski obleki in naglo beži z njo iz cerkve. Drugikrat zopet se mu je sanjalo, da se pogovarja doma s svojo nevesto o veseli prihod-nosti, ko vstopi stari Cigan in jo odpelje. Rečil bi jo rad in bežal z njo, a sedaj mu stopi Davorin nasproti in ga drži nazaj. Potem se mu zopet vidi, da drži Marico mrtvo na rokah in se ne more na-čuditi njeni lepoti; strastno jo ob-jeina, kliče in prosi, da naj oživi. Take in enake reči so mu blodi-le po glavi in vsakikrat mu je stop-il mrzel pot na čelo. Tedni so pretekli, da je prestal najhušo nevarnost in začel spoznavati reči okoli sebe. Kakor da bi se zbudil iz dolgih težkih sanj, je po vpra-ševah zdaj to, zdaj ono; a gospod Migolčič in stari Andrej mu nista hotela mnogo odgovarjati, ker je potreboval pred vsem miru in go-vorjenje ga je preveč utrudilo. Tudi gospojno smrt sta mu za-molčala, dokler ni malo okreval. Ta novica ga je sicer še precej omamila, pa tudi tega se je kmalu otresel in potem je šlo naglo na-prej na potu k zdravju.

Leto in dan pozneje so odnesli tudi gospoda Migolčiča k zadnje-mu pokopju in Mirko je ostal sam, čisto sam na širnem svetu. Kaj mu je pomagalo vse veliko premože-nje, katero je sam podedoval, ker pa ni imel ljubečega sree, ki bi ga bilo tolažilo in mu pomagalo prenašati trpljenje, katero je te-žilo njegovo notranje življenje? Davorin je bil že davno prestav-ljen v oddaljeno mesto, drugega prijatelja pa ni imel, katerega bi bil mogel tako odkritosrčno ljubi-ti. Prodajal je hišo na Reki, na katero so ga vezali tako žalostni spomini, in se napotil v daljni svet. Potoval je od mesta do me-sta, od dežele do dežele in se na-posled naselil v mirnem, tišem kotu svoje domovine in tam kot samotar prebil zadnja leta svoje-ga tužnega življenja. Vedno pa ga je do zadnjega trenutka v du-hu spremljala njegova nevesta — mlada, izvedroka Ciganka.

Rada bi izvedela za svojega brata JOHNA GASPERSIČA, doma iz vasi Prem na Notranjskem. Pred tremi leti je bival v Colo-radi, potem je šel v Alabamo in od tam v Pensylvanijo. Prosim, da se mi oglasi, ker mu imam nekaj važnega poročati. Prosim cenjene rojake, da mu to sporoče, ako bi sam ne opa-zil tega oglasa, za kar jim bom zelo hvaležna. — Helena Fatur, R. R. 3, Box 190, Columbus, Kansas. (29-5-1-6)

Uživajte okus Camel!

Kadite cigarete Camel, ker vam bo bolj ugajala zmes izbranega turškega in izbranega domačega tobaka, kakor katerikoli drug tobak.

Mehke cigarete Camel in dejstvo, da ne grizejo in ne ščegetajo in da ne napravljajo nikakega neprijetnega okusa, je napravilo te cigarete znane povsod. Najbolj boste zamogli razumeti njihovo kakovost in najbolj vas bodo zadovoljile, če jih boste primerjali s katerikoli, morda dražjimi cigaretami na svetu!

Kadileci ne pričakujejo nikakih daril ali kuponov, ker vedo, da so cigarete dobre in da vam bodo ugajale!

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO.
Winston-Salem, N. C.

je sopela. Po dolgotrajnem trpljenju jo je prevzel tisti dobrodejni, sladki mir, ki se polasti človeka pred smrtjo. Hude srčne bolečine so zatle in umorile mlado evetko že v razvijanju, v najlepši dobi življenja. Čez nekaj časa odpre svoje velike, svitlo-mokre, modre oči in z lahkim smehljajem okoli blelih ustnic jih upre v zelene vrhove, katere so zlatili zadnji solnični žarki. Potem se ozre proti staremu Ciganu, ki se zgane pod tem gniljivim pogledom, in mu reče s slabim, tihim glasom:

"Oče, prosim vas, izpolnite mi samo to edino, moje zadnje željo. Sporočite Migolčičem na Reko, kadar ne bom več med živimi, da sem se preselila tja v drugo življenje in da sem srečna."

"Marica, saj ne boš umrla", pravi stari Cigan otožno.

"O, jaz dobro čutim, da bom umrla, znaniti prej, kakor sama upam. Tako lahko, tako sladko mi je pri sree, kakor še nikoli", nadaljuje in njen glas je vedno bolj tihi. "Obljubite mi, oče, da boste ušlišali moje prošnjo. Odpustite mi, oče, če sem vas kdaj razžalila in bodite mi — zdravi in srečni!"

"Marica!" vskliknil je oče, pri-letno suho, belo roko in jo pri-tiskal na prsi.

Nekaj trenutkov se in globok vzdih je upilnil mlado življenje uboge Marice. S srečnim nasme-hom na ustnih, katere so še v zad-njem hipu šepetale besedo "Mirko", je končala mlada, lepa Ci-ganka.

Kaj je pač čutil stari mož, kate-rega bi človek obsodil, da nima sree, sedaj, ko je otrpnila roka njegovega lastnega otroka na nje-govih prsih? Tudi on je šel kmalu za njo tja v boljše življenje, kjer je konec vsega trpljenja, vseh tug tega sveta.

Tri mesece pozneje je bil na Re-ki sijajen pogreb. Peljali so k zadnjemu počitku blagodušno, radodarno in toliko priljubljeno gos-po Migolčičovo, ki je po hudem trpljenju mirno v Gospodu zaspa-la. Eno velikodušno, blagodarno sree je nehala biti, to so pričale obile solze mnogih revnih, ki so šli potri za rakiyo in za zadnji spreved svoji veliki prijateljici.

Kaj je znano gospodje pravilo v grob, to je vedelo sedaj mlado in staro po celim mestu. Velika žalost po izgubi njenega rejenke Marice in posebno še v o njeni smrti je popolnoma pokrila njeno telesne moči. Vsi zdravniki niso mogli ozdraviti globoko inkoreni-ranih, skelečnih bolečin, katere so polagoma razdajale njeno življe-nje. Mnogo, mnogo je trpela in tem slašja je bila odrešilna smrt, ki jo je odnesla gori k njeni Ma-rici. A v spominu obogih sirot, ka-terim je bila prava mati, je še dolgo živila hvaležno slavljenja.

Gospod Migolčič je mirno in mol-če prenašal svoje bolečine; vso svojo pozornost in skrb je obračal sedaj na svojega ljubljenoča, edi-kega človeka, ki mu je še ostal kot zadnji solnični žarek v njegovem življenju. Mirko je ležal nevarno bolan med življenjem in smrtjo. Zdravniki so dvomili o njegovem

Camela so povsod naprodaj v umetno zapakiranih zavojih h. 20 za 10c ali pa deset zavoj-čkov (20 cigaret) skupaj za- vitih v trd papir za \$1.50. Naj- no priporočamo ta zavoj za dom, za urad ali za potovanje.

ščen svojega brata JAKOBA LANZE. Pred dvema letoma je bil v Freedom, Pa., in sedaj ne vem, kje je. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi svojememu bratu: An-drej Lanze, 1-55 Harrison St., Pittsburgh, Pa. (29-5-1-6)

Rad bi izvedel za svojega brata ANTONA JERMAN. Doma je iz Cerkevce, Omega, ki ve za njegov naslov, prosim, da mi ga naznani, ali naj se pa sam javi bratu: Joe Jerman, Box 13 Minden, W. Va. (27-31-5)

BRIVEC
dobi dobro in stalno službo. Torej če katerega Slovenca ali Hrvatca veseli bivati v tem mestu, naj se oglasi na naslov:
Louis Jevnikar,
1774 E. 28. St., South Lorain, O.
(27-5-3-6)

ZAHVALA.
Podpisani se iskreno zahvalju-jem društvu sv. Jožefa št. 12 J. S. K. J. v Pittsburghu, Pa., in dru-štvu št. 55 S. S. P. Z. v Brough-tonu, Pa., za točno izplačevanje bolniške podpore. Že deset mese-cov sem bolan na revnizizmu in vedno me točno podpirata. Zato rojakem priporočam slovenske Jednote in Zveze.
Anton Mrlak,
Box 123, Broughton, Pa.
(29-5-1-6)

POZOR! HIPNOTIZEM

Izšla je vsekod sanmliva knjiga, kakoršne še nimajo Slo-venci ne tu ne v stari domovini. Kdor jo bo naročil, jo bo s užit-kom prebral in dobil vpogled v marsikatero stvar, o katerih do-zdaj še slutil ni.
Knjiga ima preko sto strani, opremljena je z dvajsetimi kra-snimi slikami. V njej so natanč-na navodila za hipnotiziranje, v njej so nadalje pojasnjeni pojavi, katere smatra navaden človek za nenaravne.
Stane 60 centov. Tri knjige \$1.50. Oni, ki ni z njo zadovoljen, naj jo vrne in dobil bo denar nazaj. Naročite pri:
"SLOVENSKA KNJIGARNA",
P. O. Box 1611, New York, N. Y.

ZASTONJ MOZEM

DR. J. RUSSELL PRICE CO., 8-902 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.
Gospodje:—Pošljite mi takoj svojo brezplačno knjižico.
Ime .....
Naslov .....

Rad bi izvedel za svojega prijate-lja ANTONA FRBEŽAR. Doma je z Dolenskega in pred 2-letoma sva bila skupaj v Tho-mas, W. V. Slišal sem, da se na-haja nekje v Pensylvaniji. Po-ročati mu imam nekaj važnega in zato prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi javi, ali naj se sam oglasi.— Michael Gril, Box 152, Maynard, Ohio. (29-5-1-6)

Kje se nahaja MICI UMEK? Do-ma je iz Gorujih Mladatih pri Mokronogu na Dolenskem. Prosim, če kdo ve, kje se naha-ja, da mi naznani njen naslov, ali naj se pa sama javi. — Berti Okorn, omožena Erpič, Box 301, Thomas, W. Va.

POZOR ROJAKI!
Najuspešnije mazilo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od lasa mazila strastno v o- svetih. Revmatičem, kostibol ali liganje v rokah, nogah in v križu, v ovmih dneih popolnoma odzra- vim, rane, opekline, bole, ture, kraste in grinte, polne nose, kurje očesa, azeblina v par dneh po- polnoma odstranimo. Kdor bi svoje zdravje brez uspeha rabil na jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni Koledar in pošljite 4 cents v maršak za poštino.
JACOB WAHČIČ,
1092 E. 64. St., Cleveland, O.

Iščem ALOJZIJA KOBLAR. Do-ma je iz vasi Sorica na Gorenj-skem. V Združenih državah bi-va že kakih 9 let. Prosim cenj-rojake, če kdo ve za njegov na-slov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi, ker mi imam nekaj važnega poročati iz stare-ga kraja. — Peter Grohar, Box 990, Ely, Minn. (27-31-5)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Čenjenim rojakom v Clevelan-du, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH,
kateri je pooblaščen pobirati na-ročnino na naš list, knjige in dru-ge v našo strovo spadajoče posle-ter izdajati pravoveljavne potr-dila vsled česar ga rojakom naj- topleje priporočamo.
Upravništvo "Glas Naroda".

Zadnja novost.

Vsakevrste žganje, brinjevec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerije, naredi lahko vsak brez vsake priprave, brez kuhanja z mojimi izvlečki. Pošiljam 6 steklenice za \$1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en celi kvart bolj zdrave, čistejše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih.
E. P. Barton piše:
"Naznanim vam, da sem prejel od vas izvlečke za delati pijačo. Lepo se vam zahvalim in vam potrjujem, da je res tako blago kakor ste vi pisali. Pošljite še itd."
Takah in enakih pisem, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnici hvale vredno.
Pišite na:
Z. JAKSHE
Box 366 North Diamond Station,
PITTSBURGH, PA.

Pozor! SRPE. Pozor!

V zalogi imamo iz starega kraja importirane
SRPE.
Cena 60 centov s poštino.
FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandere, nastave, regalje, rojbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, veržico, privecke, vrstane itd., se kupite prej nikjer, da tudi mene se cene vprašate. Upranjanje Vsa stane le 2c. pa si bodele pritrhanili dolarje.
Čuška, več vrat pošiljam brezplačno. Pišite ponj
IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328

50,000 KNJIŽIC

Ako trpite na katerikoli moški bolezn, pišite po našo brezplačno knjižico. V tej knjižici lahko čitate, kako se morate, ki trpijo na bolezn kot je zastropjena kri, mozolji, stare rane, kožne bolezni, razne zastarele in nalezljive moške bolezni, nadsna, neprebavnost, zapeka ali konstipacija, katar, zlata žila, revmatizem, okorela jetra in želodčne ter mehurne bolezni, vspešno zdravijo privatno doma in z najmanjšimi stroški.
Trpite li na bolečinah v križu in v zgibih, na glavobolu, izgubi teka, kislini v želodcu, povračanju hrane, bljuvanju, žolcem riganju, nečistem jeziku, smrdljivi sapi, slabem spanju in slabih sanjah, utrujenosti in naglem razburjanju, nervoznosti, razdraženosti in globlji ob jutrih, črnih kolobarjih pod očmi, izgubi volje, gramežljivosti in plašnosti v družbi, bojzani in na prepadenosti? Ti sim-ptomi pomenijo, da ste pri slabem zdravju in da potrebujete zdravniške pomoči in nasveta. Naša knjižica, katera se lahko imenuje **KAJZPOT K ZDRAVJU**, vsebuje dobre podatke in nasvete za bolne ljudi. Zaloga znanosti je in lahko vam pomaga k zdravju, moči in kreposti.
Pošljite kupon za brezplačno knjižico.
DR. J. RUSSELL PRICE CO., 8-902 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.
Gospodje:—Pošljite mi takoj svojo brezplačno knjižico.
Ime .....
Naslov .....

EVGEN SUE:

VEČNI ŽID.

(Priredil J. T.)

(Nadaljevanje).

Drugo poglavje.

VAŽNA POROČILA.

— Prosim, preberite, kaj ste napisali glede teh svetinj — je rekel možak tajniku Rodinu.

Rodin je vzel v roko veliko listino in začel brati:

— Pred stoletimi leti je odpotovala neka protestantska družina iz Francije v inozemstvo, boječ se, da bi je ne začeli preganjati. — Družina je imela veliko članov. — Nekateri so šli na Nizozemsko, nekateri v nizozemske province, več se jih je izselilo na Poljsko, v Nemčijo in nekaj v Ameriko. — Kolikor se je moglo dognati, je zdaj samo se sedem potomcev pri življenju. Potomci so sledeči:

Z maternih strani: dvojčici Roza in Blaža, hčerki generala Simona;

tovarnar Frane Hardy, stanujoč v Plesis pri Parizu;

princa Džalma, sin kralja Kadja Sing Mondli, ki se je bil poročil leta 1802 z neko potonko omenjene družine.

Z očetove strani: rokodelca Jacques Benepont;

gospodična Andrienne de Cordoville, hči grofa Reneponta, vojvode Cordovilskega;

misijonar Gabriel Renepont.

Vsak član te družine ima svetinjo s sledečim napisom:

Na prednji strani: Žrtve L. C. D. J. Molite zame! Pariz, 13. februarja 1682.

Na zadnji strani: Pariz, Rue Francois, Stv. 3., 13. februarja 1832 bodite skupaj! — Molite zame! Žrtve L. C. D. J.

Iz teh besed je razvidno, da mora biti vsak se živeči član te družine leta 1832 v Parizu. — Interesi mnogih oseb pa zabranjujejo ta sestaneč.

— Razen misijonarja Gabriela ne smu noben drug priti.

— Dobro, dobro. — Nadaljujte!

— O omenjenih osebah se je dozdej sledeče izvedelo:

1. Deklici Roza in Blaža Simon sta stari petnajst let in sta bili vzgojeni v Sibiriji v strogem verskem duhu. — General Simon, njun oče, se zdaj ne ve, da ima dvoje otrok. Mater smu zato preganjal, ker smu mislil, da ji bono s tem preprečili povratek v Francijo. Toda sibirski guvernér je kljub temu, da nam je popolnoma vdan, poslal po smrti matere otroka v Francijo. Spremlja ju star vojak. Ta vojak je zelo nevaren stvar. — Zdej se najbrže nahaja nekje v bližini Lipskega.

— Prosim, preberite pismo, ki je dospelo iz Lipskega.

Rodin mu je prebral Morokovo pismo.

— Imenitno, imenitno! — je vzkliknil možak in zaploskal z rokama. — Deklici in starega vojaka so zopet vjeli. Vsi skupaj so zaprti zaradi vlačugarstva. — Vojak je poleg tega še obtožen, da se je pregrešil proti neki višji osebi.

— Deklici ne bosta mogli dospeti do 13. februarja v Pariz. — Zato bo že poskrbela nemška sodnija.

— Dobro. — Nadaljujte.

2. Frane Hardy, stanujoč v Plessi pri Parizu, star štirideset let, bogat, prebrisan in delaven. Delavei ga imajo zelo radi. Mi ga so vrazimo, ker je poln novih idej. — Njegovi konkurenti ga ne morejo videti. — Najbolj ga sovraži baron Tripeau. Neprestano je pod kontrolo, pa ne ve ničesar o tem. — Nek mož, katerega smatra on za najboljšega prijatelja, nam vse poroča o njem.

3. Prince Džalma, star osemnajst let. — Energičnega značaja, ponosen, neodvisen. — General Simon, kateri poveljuje armadi nje govega očeta, ga visoko ceni. — Njegova mati je zelo kmalo umrla; še tedaj, ko so bili njeni stariši v Bataviji. — Prince najbrže ne ve, kakšne vrednosti je zanj svetinja, katero mu je zapustila mati.

— Kaj pa pismo iz Batavije? — je vprašal možak.

— Same dobre novice. — Batavski trgovec Josua van Dael, ki je bil vzgojen v našem zavodu je dobil iz Kalkute poročilo, da je kralj Kada Sing v zadnji bitki z Angleži padel, njegovega sina so pa vjeli in ga odpeljali v jetništvo v neko indijsko trdnjavo. — V slučaju, da ga izpuste na prosto in da mu dajo dovoljenje, da zapusti Indijo, bi nikdar ne mogel priti do februarja v Pariz.

Ko bi tudi mislil na potovanje, bi moral iti najprej v Batavijo da bi si prekrbel dovoljna denarna sredstva. — V tem slučaju bi trgovec Josua van Dael storil vse potrebno, da bi potovanja nikdar ne nastopil.

Možak se je začel izprehajati po sobi in pri tem je naenkrat vprašal:

— Ali o generalu Simnu ni Dael ničesar sporočil?

— Ne, niti besede.

— Berite naprej.

4. Jakob Renepont s priimkom "Goloroki", delavec v Tripeau-dovi tovarni, katere lastnik je najhujši konkurent Franca Hardyja. — On je velik pijanec, lenuh in zapravljivec. Če hoče delati, dobro dela. — On ima ljubico Sefiso Soliveau, kateri pravijo "kraljica Bahanal". V to razmerje je zapleten tudi nek trgovec, ki bo že gledal na to, da Goloroki ne bo ob določenem času na določenem mestu.

5. Misijonar Gabriel Renepont ne ve, da je s prejšnjimi v daljnem sorodstvu. — V mladih letih je bil sirota. Vzgojila ga je gospa Baudoin, žena onega vojaka Dagoberta, kateri spremlja hčeri generala Simona. Ta ženska je zelo pobožna in temu je tudi pripisovati, da si je izbral Gabriel duhovski poklic. — Škoda, da je bil vzgojen skupaj z Agricolom, Dagobertovim sinom, ki je poln raznih preku-euških idej.

— Ali je dospelo kako pismo iz Chalestowna?

— Da. — Gabriel je odšel v gore in se bo najbrže že do srede tega meseca vrnil. Takoj zatem ga bodo poslali v Pariz.

— No, naprej!

Rodin jebral:

— Andriena Renepont Cordoville, sorodnica prej imenovanih oseb ni o vsem tem nič poučena. — Stara je dvajset let in je splošno-znana krasotica. — Ima strašno veliko premoženje.

Tedaj je zopet nekaj potrkalo na vrata. — Tajnik je odšel na hodnik in se kmalo zatem vrnil s šopom pisem.

— Gospa princezinja je pisala — je rekel.

— Oh, sledujoč sem vendarle dobil poročilo o moji materi! — je vzkliknil možak. — Ko je pa prebral yar vrstice, je prebledel in začel šepetati: — Ubožica, ubožica!

— Kaj se je zgodilo? — je vprašal Rodin.

— Zdravnik se boji najhujšega. — Pravi, da bi mogoče ozdravela, če bi bil jaz pri njej. — Moj Bog, če ne grem tja, me lahko vsak do smatra za morilca svoje matere. — Samo, da bi še pravočasno prišel. — Dva dni imamo do tam.

Možak je pozvonil, nakar se je takoj prikazal star služabnik.

— Spravi moje stvari skupaj in takoj naroči kočijo.

Tedaj je pa Rodin pristopil k njemu.

— Kaj pa drugo pismo?

— Berite sami. — Jaz nimam časa.

— Na ovitku je zapisano "strogo zaupno". — Jaz ga ne smem odpreti.

Ko je odpečatil pismo, se mu je tresla roka... — Pustite takoj vse kot je. — Takoj odpotujte. — Duplesis vas bo toliko časa zastopal. — Mudi se!

— Sveti Bog! — je vzkliknil možak. — Odpotovati moram, ne da bi videl mater. — In kaj če umre? — Ali je ne bom jaz umoril? — Jaz jo bom umoril, ko jo vendar tako ljubim!

Tedaj mu je pogled obvisel na globusu, ki je bil pokrit z rdečimi križi. — Hipoma se je pomiril ter izročil pismo Rodinu rekoč:

— Vsa potrebna navodila vam bo dal Duplesis. — Najvažnejša je afera glede svetinj. — Duplesis je o vsem dobro poučen. — Odgovorite torej v našem smislu na vse kraje.

Zatem se je podal možak v svojo sobo. — Ko je javil služabnik, da je vse pripravljeno, se je vrnil. — Njegov obraz je bil kot izklesan iz mramorja. — Rodinu je podal pismo in mu rekel z zamolklim glasom:

— To je za mojo mater. — Še enkrat: ne pozabite pisem.

To so bile zadnje besede tega čudaka. — Rodin ga je spremlil do stopnic in vprašal:

— Kam?

— V Lyon in potem naprej v Italijo.

Rodin se je vrnil v sobo in začel ogledovati globus. — Pri tem se je zaničljivo smehljaj in ponavljaj besede:

— Lipsko, Batavia, Charleston.

Sedel je kmizi in napisal nemu svojih gospodarjev sledeče pismo:

— Dolgo časa se je ustavljal, sledujoč je pa vendarle odpotoval.

— Ko je dospelo povelje, je dospela tudi vest o njegovi umirajoči materi... Jaz ga neprestano opazujem... V vrstice bodo obenem z njim dospeli v Rim. — Kardinal se lahko popolnoma zanese name.

Pismo je spravil v žep in odšel.

(Dalje prihodujič).

Ldobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13.000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVESTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH,

: : DELO OKUSNO. : :

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST 50:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠILJITE NA!

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berta pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zeli vpliva na človeka in obsega nebroj lepili misli.

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanje-ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nechte pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedaj sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbo, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral —

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na slobodi, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posodil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žno križemsvet in učili vse narode.

Financi minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penna. in v West Virginiji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE, ki je pooblaščen pobirati naroč-nino in izdajati tozadevna po trdila.

Upravništvo "Glas Naroda"

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so z njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kje se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali novo-dolše priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:

STATE DEPARTMENT OF LABOR.

BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION,

Newyorški urad:

230, 5th Ave., Room 1012.

Odprto vsak dan od devetih do-poldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

HARMONIKE

bodite kakršnokoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravilo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tokaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL.

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio in okoli-lici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JDNH KUMŠE,

ki je pooblaščen pobirati naroč-nino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem

Upravništvo Glas Naroda.

Veliki vojni atlas
vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yeksil.
Obsega 11 raznih zemljevidov.
na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.
Cena samo 25 centov:
Manjši vojni atlas
obsega devet raznih zemljevidov
na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.
Cena samo 15 centov:

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Posljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imenja parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno po-streženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedi-njene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma-cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Fran-cije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se preprical, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrej bujeje pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni,

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino,

100 K velja sedaj \$14.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.